

MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS

Lietuvos Respublikos finansų ministerijai
(per e-pristatymą)

2025-08- Nr. 5-
Į 2025- 07-14 d. Nr. 6K-25/3676

Kopija:

Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijai
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai
Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai
Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai
Lietuvos administracinių ginčų komisijai

DĖL MOKESTINIŲ GINČŲ SĄRAŠO PLĖTIMO TIKSLINGUMO IR GALIMYBIŲ

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija) išnagrinėjo Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Finansų ministerija) 2025 m. liepos 14 d. rašte Nr. 6K-25/3676 „Dėl mokestinių ginčų sąrašo plėtimo tikslingumo ir galimybių“ keliamus klausimus.

1. Dėl ginčų priskirtinų mokestinių ginčų kategorijai rūšių plėtimo

Komisija pažymi, jog šiuo metu Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatyme (toliau – MAĮ) galiojanti tvarka išskiria ginčus į dvi kategorijas: patenkančius į mokestinių ginčų sritį bei nepatenkančius. Be to, daliai ginčų netaikoma ikiteisminė ginčų nagrinėjimo tvarka.

Šiuo metu nustatytas teisinis reglamentavimas dėl ikiteisminio mokestinių ginčų nagrinėjimo, užtikrinančio galimybę mokesčių mokėtojams iki kreipimosi į teismą ginti savo teises pasinaudojant greitą, paprastą ginčų nagrinėjimo tvarką specializuotoje institucijoje, apima ne visus galimus ginčus dėl nurodomų sumokėti mokesčių ar su jais susijusių sumų (pavyzdžiui, neapima mokesčio už gamtos išteklius) arba nesudaro galimybės šia tvarka ginčyti tam tikrų sprendimų, kuriais, nors mokesčiai ir su jais susijusios sumos nėra apskaičiuojamos ir nurodomos sumokėti, tačiau šie sprendimai turi tiesioginės įtakos apskaičiuojant, deklaruojant ir mokant mokesčius (pavyzdžiui, ginčai dėl mokestinių nuostolių, ginčai dėl privalomosios tarifinės ir (arba) kilmės informacijos administruojant muitus). Be to, praktika atskleidžia, jog kaip ne mokestiniai ginčai nagrinėti ginčai dėl mokestinės prievolės vykdymo dažnai yra susiję su nesutikimu su pačia mokestine prievole (pavyzdžiui, kai mokėtojai nesutikdami su išieškojimo veiksmu iš esmės pateikia argumentus dėl pačios mokestinės prievolės). Taip pat pastebima, kad šiuo metu mokestinių ginčų kategorijai nepriklausantys apskundžiami veiksmai yra glaudžiai susiję su teisių į permoką ar mokestinių prievolių įgyvendinimu (pavyzdžiui, nurodymas mokėtojams tikslinti pajamų mokesčio deklaraciją susijęs su toje deklaracijoje deklaruotos permokos negrąžinimu arba neleidimas mokėtojams tikslinti deklaraciją dėl senaties termino susijęs su teisės į permoką ribojimu). Tokiu būdu sukuriama nestabilios ir keblios situacijos, kuriose klysta net ir profesionalūs mokesčių mokėtojų atstovai, neteisingai pasirinkdami ginčą nagrinėjančią instituciją.

Siekiant užtikrinti aiškumo, paprastumo principą ir efektyvią asmenų teisių apsaugą, siūlome, jog mokestiniai ginčai apimtų visus ginčus, susijusius su mokesčių apskaičiavimu, deklaravimu ir vykdymu, t. y. ginčus, kilusius dėl mokesčių administravimo funkcijų įgyvendinimo.

Tai leistų užtikrinti, kad visi ginčai – tiek dėl prievolės deklaravimo, tiek dėl apskaičiavimo (neatsižvelgiant į prievolės suformavimo būdą), tiek dėl ir iš jos kylančių pasekmių, pavyzdžiui, po prievolės suformavimo pradėtų išieškojimo veiksmų būtų nagrinėjami vienoje mokestinius ginčus nagrinėjančioje institucijoje, taikant vieną procesą (šiuo metu, jei asmuo nesutinka su keliais susijusiais mokesčių administratorių sprendimais, pavyzdžiui, mokesčių apskaičiavimu ir vykdymu, – turi būti inicijuojami du ginčų procesai).

Svarstymui siūlomos dvi mokestinių ginčų sąvokų alternatyvos (viena – detalesnė, kita – apibendrinto pobūdžio):

1. Mokestiniai ginčai – ginčai, kylantys tarp mokesčių mokėtojo ir mokesčių administratoriaus dėl individualaus administracinio akto, veiksmo ir (ar) neveikimo, susijusio su mokesčio ir (ar) su juo susijusių sumų apskaičiavimu, deklaravimu, grąžinimu (įskaitymu) ar mokestinės prievolės vykdymu ir užtikrinimu, įskaitant ginčus:

- 1) dėl neatleidimo nuo su mokesčių susijusių sumų mokėjimo;
- 2) dėl išankstinio įsipareigojimo dėl mokesčių teisės aktų nuostatų taikymo;
- 3) dėl privalomosios kilmės ar tarifinės informacijos išdavimo administruojant muitus;
- 4) dėl mokestinio laikotarpio nuostolių;
- 5) dėl asmens mokestinio statuso įgijimo arba praradimo;
- 6) kai kituose įstatymuose yra numatyta skundą nagrinėti taikant mokestinių ginčų nagrinėjimo procedūrą.

2. Mokestiniai ginčai – ginčai, kylantys tarp mokesčių mokėtojo ir mokesčių administratoriaus dėl individualaus administracinio akto ir (ar) veiksmo (neveikimo), susijusių su mokesčių administravimo funkcijų įgyvendinimu.

Komisijos vertinimu, abi siūlomos sąvokos apimtų tuos pačius teises pasekmes sukeliančius ginčus.

2. Dėl teisės aktų, kurie turėtų būti parengti įteisinant Komisijos pasiūlymus

Siekdama aiškiai išdėstyti su mokestinio ginčo sąvokos išplėtimu ir kitus susijusius siūlymus, Komisija kartu su šiuo raštu svarstymui teikia siūlomą įstatymų projektų paketą, kuriame išvardintas teisės aktų (įstatymų) sąrašas.

3. Dėl galimų argumentų Aiškinamajame rašte (teorinio sprendimų pagrindimo)

Siūlytina argumentuose dėl mokestinių ginčų sąvokos plėtimo akcentuoti: pirma, jog dalis su mokesčiais susijusių ginčų apskritai nepatenka į ikiteisminį lygį; antra, jog su mokesčiais susijusių ginčų nagrinėjimas keliose institucijose apsunkina mokesčių mokėtojų teisių įgyvendinimą; trečia, jog su mokesčiais susijusių ginčų perdavimas Komisijai leistų plačiau išnaudoti sutelktą mokestinių klausimų nagrinėjimo kompetenciją ir užtikrinti nuoseklią praktiką.

Aiškinamajame rašte siūlytina nurodyti, jog esamas teisinis reguliavimas neužtikrina aiškos ir paprastos galimybės mokesčių mokėtojams (verslui ir gyventojams) pasinaudoti specializuota profesionalia situacijos peržiūra ikiteisminiame lygyje, kuris yra trumpesnis ir paprastesnis. Be to, tais atvejais, kai ginčas patenka į ikiteisminį lygį, mokestinių bylų padalijimas tarp dviejų ikiteisminių institucijų klaidina mokesčių mokėtojus, neužtikrinamas aiškumas ir paprastumas, pailgėja ginčų procesas. Praktikoje kyla visa eilė ginčų dėl to, ar kilęs ginčas priskirtinas mokestinių ginčų kategorijai, ar ne. Tokie ginčai dėl ginčų priskyrimo tam tikrai kategorijai dar labiau pailgina procesą. Vien šiuo metu (2025 m. rugpjūčio mėn. 18 d.) vyksta 8 ginčai dėl ginčo priskyrimo / nepriskyrimo mokestinių ginčų kategorijai – kai kuriais atvejais daugiau kaip metai nėra priimtas galutinis teismo sprendimas. Papildomai pastebėtina, kad pagal Lietuvos administracinių ginčų komisijos (toliau – LAGK) pateiktą informaciją net 37 procentai skundų dėl mokesčių bylų patenka pas juos per klaidą, nors turėjo būti pateikti Komisijai, ir, atvirkščiai, dalis su mokesčiais susijusių skundų patenka į Komisiją, nors situacijos nepatenka į mokestinių ginčų kategoriją. Komisija pastebi, jog dalis asmenų (ypač gyventojų) dėl suklydimo iš viso lieka nepasinaudoję savo teisių gynyba, nes nebenori iš naujo inicijuoti proceso arba praranda teisę gintis, jei, neatnaujinamas praleistas skundo padavimo terminas dėl pasikreipimo ne į tą instituciją. Komisija pastebi, kad mokesčių mokėtojai nuolat kelia klausimus, kodėl su mokesčiais susiję klausimai nėra ginčijami specializuotoje mokestinius ginčus nagrinėjančioje institucijoje – Komisijoje.

Ikiteismine mokestinių ginčų tvarka nagrinėjamų ginčų plėtra leistų plačiau ir racionaliau panaudoti Komisijos patirtį specifinėje mokesčių ginčų srityje ir leistų pilnai išnaudoti Komisijoje sutelktą mokestinių klausimų nagrinėjimo kompetenciją.

Mokestinių ginčų sąvokos išplėtimas užtikrintų vienodą galimybę mokesčių mokėtojams supaprastinti mokestinių ginčų procesą, būtų pasiekta efektyvesnė asmenų teisių apsauga. Įtraukiant naujas ginčų rūšis, ne tik būtų sudaryta galimybė mokesčių mokėtojams plačiau pasinaudoti ikiteismine ginčų nagrinėjimo tvarka, bet ir būtų mažinamas administracinių teismų darbo krūvis. Tuo pačiu pastebime, kad ikiteisminiame lygyje nagrinėtinų ginčų sąrašo praplėtimas atitinka Vyriausybės programos įgyvendinimo priemonių plane išskirtą prioritetą – stiprinti efektyvią žmogaus teisių ir laisvių apsaugą bei siekiant paspartinti administracinių ginčų nagrinėjimą ir sumažinti administracinių teismų darbo krūvį, nustatyti papildomas privaloma ikiteismine tvarka nagrinėtinų administracinių ginčų kategorijas.

Komisijos veiklos rezultatai rodo, kad ji pripažįstama objektyvia ikiteismine institucija mokesčių srityje, kuria pasitiki tiek tolesnės ginčų teisminės institucijos, tiek ginčų šalys. Komisija, Europos Sąjungos Teisingumo Teismo pripažinus ją nepriklausoma teismine institucija, aktyviai kreipiasi į šį teismą – vien per 2024 ir einamuosius metus jau kreipėsi 4 kartus ir tapo antrąja institucija Lietuvoje pagal pasikreipimų skaičių.

4. Dėl pereinamojo laikotarpio

Mokestinio ginčo sąvokos išplėtimas nereikalauja jokių papildomų sistemų ar struktūrinių pokyčių, tik visuomenės informavimo apie įvykusius pakeitimus, todėl šis pakeitimas galėtų įsigalioti netaikant specialaus pereinamojo laikotarpio.

5. Dėl papildomų resursų Komisijoje poreikio vertinimo

Komisija, įvertinusi LAGK pateiktus duomenis apie mokestines bylas bei administracinių teismų paskelbtus sprendimus ir jų turinį, vertina, kad naujų mokestinių ginčų išnagrinėjimas laiku būtų užtikrintas efektyviai organizuojant darbą, per procesų optimizavimą, resursų perskirstymą ir profesionalumo (našumo) didinimą.

Remiantis Komisijos atliktais preliminariais skaičiavimais, papildomų kategorijų mokestinių ginčų nagrinėjimas Komisijoje galėtų būti įgyvendinamas be papildomų resursų Komisijai skirtų valstybės biudžeto asignavimų ribose.

6. Dėl kitų pasiūlymų

Komisija papildomai siūlo apsisvarstyti pasiūlymą atsisakyti centrinio mokesčių administratoriaus kaip ikiteisminės mokestinius ginčus nagrinėjančios institucijos, paliekant jam sprendimų kokybės peržiūros galimybę. Tokiu būdu būtų sudarytos sąlygos visų mokesčių administratorių priimamų sprendimų atžvilgiu taikyti vienodą ikiteisminę ginčų nagrinėjimo tvarką Komisijoje, užtikrinamas proceso aiškumas, objektyvumas ir nešališkumas, ikiteisminis mokestinio ginčo procesas būtų trumpesnis.

Komisija taip pat teikia siūlymus dėl kitų MAĮ nuostatų pakeitimo ir pildymo (siūlomi detalūs argumentai ir įstatymo projektų redakcijos pateikiamos prie šio rašto pridedamame MAĮ pakeitimų preliminariniame projekte): 1) nustatyti ilgesnį skundo pateikimo terminą ir sutrumpinti terminą prašymui dėl skundo padavimo termino atnaujinimo išnagrinėti; 2) įteisinti Komisijos teisę kreiptis į Lietuvos vyriausiąją administracinį teismą dėl norminio administracinio akto nuostatų atitikimo įstatymų ar Vyriausybės norminių teisės aktų nuostatoms; 3) numatyti, kad prašymą dėl proceso atnaujinimo Komisijoje gali paduoti bet kuri proceso šalis (ne tik mokesčių mokėtojas); 4) pakeisti Komisijos narių skyrimo tvarką; 5) patikslinti ir įstatymo lygmeniu reglamentuoti skundo dėl mokestinio ginčo pateikimo Komisijai ir skundo nagrinėjimo procedūras (reglamentuoti atsisakymo nagrinėti skundą, skundo palikimo nenagrinėtu, jo nutraukimo atvejus, taip pat išplėsti atvejų, kai Komisija gali nuspręsti skundo dėl mokestinio ginčo (jo dalies) nagrinėjimą sustabdyti, sąrašą); 6) įstatymo lygmeniu reglamentuoti Komisijos teises: a) kreiptis į ESTT su prašymu priimti prejudicinį sprendimą, b) teikti pasiūlymus dėl mokesčių įstatymų ir kitų mokesčių teisės aktų tobulinimo, c) bendradarbiauti su Lietuvos Respublikos ir užsienio valstybių institucijomis bei įstaigomis savo veiklos klausimais, d) sudaryti sutartis ir susitarimus, pasitelkti ekspertus ir kitus

specialistus, turinčius atitinkamą pasirengimą ir galinčius pateikti išvadas ginčijamu klausimu; 7) numatyti Komisijos narių ir ginčo proceso šalių nusišalinimo atvejus; ir kt.

Kaip alternatyvą siūlytina apsvarstyti galimybę ginčų dėl mokesčių nagrinėjimo tvarką, Komisijos statusą, sudarymo tvarką ir kompetenciją reglamentuoti atskirame Ikiteisminio ginčų dėl mokesčių nagrinėjimo tvarkos įstatyme, kurio preliminarų projektą pridedame prie šio rašto (ši alternatyva buvo paminėta ir Seimo Biudžeto ir finansų komiteto 2025 m. gegužės 29 d. posėdžio protokole Nr. 109-P-22), atsižvelgiant į tai, kad skundų nagrinėjimas Komisijoje yra sietinas su asmenų teisių gynimu, o ne su mokesčių administravimo veikla. Pastebėtina, kad mokestinių ginčų nagrinėjimo tvarka turėtų būti atsieta nuo MAĮ, kurio esminė paskirtis yra reguliuoti mokesčių administravimo veiklą, mokesčių mokėtojų teises ir pareigas mokesčių apskaičiavimo ir mokėjimo srityje.

Esame pasirengę dalyvauti tolimesnėse diskusijose ir toliau bendradarbiauti teikiant pasiūlymus dėl teisinio reglamentavimo keitimo. Maloniai prašome informuoti mus apie numatomus svarstymus.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 2, 16, 25, 36, 71, 104¹, 145, 146, 147, 148, 149, 151, 152, 153, 155, 156, 159, 160 straipsnių pakeitimo, įstatymo papildymo 148¹, 155¹, 155², 155³ straipsniais ir 150, 154, 157 ir 169 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas (lyginamasis variantas), 15 lapų.

2. Aiškinamasis raštas, 9 lapai.

3. Lietuvos Respublikos muitinės įstatymo Nr. IX-2183 38 straipsnio pakeitimo įstatymas, 1 lapas.

4. Lietuvos Respublikos mokesčio už valstybinius gamtos išteklius įstatymo Nr. I-1163 9 straipsnio pakeitimo įstatymas, 1 lapas.

5. Lietuvos Respublikos ikiteisminio ginčų dėl mokesčių nagrinėjimo tvarkos įstatymo projektas, 13 lapų.

Komisijos pirmininkė

Vilma Vildžiūnaitė

LIETUVOS RESPUBLIKOS
MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO NR. IX-2112
2, 16, 25, 36, 71, 104¹, 145, 146, 147, 148, 149, 151, 152, 153, 155, 156, 159, 160
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO, ĮSTATYMO PAPILDYMO 148¹, 155¹, 155², 155³
STRAIPSNIAIS IR 150, 154, 157 IR 169 STRAIPSNIŲ PRIPAŽINIMO
NETEKUSIAIS GALIOS
ĮSTATYMAS

2025 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2 straipsnio 14 dalį ir ją išdėstyti taip:

„Mokesčių administratorius – už mokesčių administravimą atsakinga valstybės ~~įstaiga~~ ~~ar~~ institucija **ar įmonė**, turinti įstatymų suteiktus įgaliojimus veikti mokesčių administravimo srityje.“

Pakeisti 2 straipsnio 22 dalį ir ją išdėstyti taip:

„22. Mokestiniai ginčai – ginčai, kylantys tarp mokesčių mokėtojo ir mokesčių administratoriaus dėl ~~sprendimo, pagal kurį mokesčių mokėtojui naujai apskaičiuojamas ir nurodomas sumokėti mokestis, taip pat dėl mokesčių administratoriaus sprendimo atsisakyti grąžinti (įskaityti) mokesčio permoką (skirtumą) individualaus administracinio akto, veiksmo ir (ar) neveikimo, susijusio su mokesčio ir (ar) su juo susijusių sumų apskaičiavimu, deklaravimu, grąžinimu (įskaitymu) ar mokestinės prievolės vykdymu ir užtikrinimu, įskaitant ginčus:~~

- 1) dėl neatleidimo nuo su mokesčių susijusių sumų mokėjimo;
- 2) dėl išankstinio išsipareigojimo dėl mokesčių teisės aktų nuostatų taikymo;
- 3) dėl privalomosios kilmės ar tarifinės informacijos išdavimo administruojant muitus;
- 4) dėl mokestinio laikotarpio nuostolių;
- 5) dėl asmens mokestinio statuso įgijimo arba praradimo;
- 6) kai kituose įstatymuose yra numatyta skundą nagrinėti taikant mokestinių ginčų nagrinėjimo procedūrą.

Alternatyva:

„22. Mokestiniai ginčai – ginčai, kylantys tarp mokesčių mokėtojo ir mokesčių administratoriaus dėl ~~sprendimo, pagal kurį mokesčių mokėtojui naujai apskaičiuojamas ir nurodomas sumokėti mokestis, taip pat dėl mokesčių administratoriaus sprendimo atsisakyti grąžinti (įskaityti) mokesčio permoką (skirtumą) individualaus administracinio akto ir (ar) veiksmo (neveikimo), susijusių su mokesčių administravimo funkcijų įgyvendinimu.~~

2 straipsnis. 16 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 16 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Dėl šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų ~~įstaigų ir~~ institucijų **ir įmonių** atliekamų mokesčių apskaičiavimo ir deklaravimo teisingumo patikrinimų tvarkos, patikrinimų rezultatų įforminimo bei patvirtinimo, institucijų ir įmonių bei jų pareigūnų veiksmų apskundimo, **išskyrus mokestinius ginčus**, šio Įstatymo nuostatos netaikomos. Šioje dalyje nurodytus teisinius santykius reguliuoja šių institucijų veiklą reglamentuojantys teisės aktai bei atitinkami administruojamų mokesčių įstatymai.“

3 straipsnis. 25 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusiu galios 25 straipsnio 1 dalies 9 punktą:

„9) nagrinėja mokestinius ginčus;“

4 straipsnis. 36 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 36 straipsnio 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) asmeniškai dalyvauti arba būti atstovaujamas (jei įstatymai tokio atstovavimo tiesiogiai nedraudžia) savo atstovo pagal įstatymą ar įgalioto atstovo esant santykių su mokesčių administratoriumi, taip pat Mokestinių ginčų komisijoje **prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Mokestinių ginčų komisija)**.“

5 straipsnis. 71 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 71 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Kai inicijuojamas šio straipsnio 1 dalyje nurodytas susitarimas, centrinis mokesčių administratorius ~~arba Mokestinių ginčų komisija~~ stabdo pastabų dėl patikrinimo akto **nagrinėjimą** arba **Mokestinių ginčų komisija stabdo** mokestinio ginčo nagrinėjimą. Pastabų dėl patikrinimo akto arba mokestinio ginčo nagrinėjimas tęsiamas, jeigu nepasirašomas šio straipsnio 1 dalyje nurodytas susitarimas. Pasirašius šio straipsnio 1 dalyje nurodytą susitarimą, pastabų dėl patikrinimo akto arba mokestinio ginčo nagrinėjimas nutraukiamas.“

6 straipsnis. 104¹ straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusia galios 104¹ straipsnio 5 dalį:

„5. Skundai dėl mokesčių administratoriaus sprendimo šio straipsnio nustatyta tvarka ~~nustatyti mokesčių mokėtojui mokestinę prievolę nagrinėjami šio Įstatymo 146 straipsnyje nustatyta tvarka.~~“

7 straipsnis. 145 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 145 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„145 straipsnis. Mokestinių ginčų procedūra

1. Mokestiniams ginčams šiame Įstatyme nustatoma ir reglamentuojama privaloma ikiteisminė jų nagrinėjimo procedūra. ~~Ši nuostata neriboja mokesčių mokėtojo teisės po atitinkamo centrinio mokesčių administratoriaus sprendimo dėl mokestinio ginčo tiesiogiai kreiptis į teismą.~~

2. Šiame Įstatyme numatyta mokestinių ginčų nagrinėjimo procedūra taip pat taikoma nagrinėti mokesčių mokėtojo skundams dėl mokesčių administratoriaus sprendimo neatleisti

~~nuo baudų bei (arba) delspinigių mokėjimo ir mokesčių administratoriaus atlikto mokesčių mokėtojo turimos mokesčio permokos įskaitymo.:~~

32. Mokestiniai ginčai nepradedami nagrinėti, jei dėl ginčijamų sumų yra pradėtos dvigubo apmokestinimo ginčų sprendimo procedūros, numatytos Lietuvos Respublikos sudarytose ir taikomose dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartyse, Dvigubo apmokestinimo ginčų sprendimo įstatyme, Konvencijoje 90/436/EEB dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo koreguojant asocijuotų įmonių pelną arba Daugiašalėje konvencijoje.“

8 straipsnis. 146 straipsnio 1 dalies pakeitimas

Pakeisti 146 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„146 straipsnis. Kitų mokesčių administratoriaus sprendimų apskundimo tvarka

1. Skundai dėl mokesčių administratoriaus (jo pareigūno) sprendimų, nenurodytų šio Įstatymo 145 straipsnyje, jų nepriėmimo, ~~taip pat skundai dėl centrinio mokesčių administratoriaus sprendimų (jų nepriėmimo), kuriais mokestiniai ginčai nesprendžiami iš esmės, nagrinėjami Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.~~“

9 straipsnis. 147 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 147 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„147 straipsnis. Mokestinius ginčus nagrinėjančios institucijos

Mokestinius ginčus nagrinėja ~~centrinis mokesčių administratorius~~, Mokestinių ginčų komisija (toliau – ikiteisminės mokestinius ginčus nagrinėjančios institucijos) ir teismas.

10 straipsnis. 148 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 148 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„148 straipsnis. Mokestinių ginčų komisija

1. Mokestinių ginčų komisija (~~toliau šiame straipsnyje – Komisija~~) yra **nepriklausoma ikiteisminė institucija**, viešasis juridinis asmuo, **biudžetinė įstaiga, finansuojama iš valstybės biudžeto. Lietuvos Respublikos Vyriausybė tvirtina Mokestinių ginčų komisijos nuostatus.**

2. **Mokestinių ginčų Komisijos tikslas – objektyviai išnagrinėti mokesčių mokėtojo skundą ir priimti teisėtą bei pagrįstą sprendimą.-**

3. ~~Komisiją sudaro Komisijos pirmininkas ir keturi nariai. Komisijos nuostatus tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.~~ **Mokestinių ginčų komisija, nagrinėdama skundus, sprendimus priima savarankiškai, nešališkai ir nepriklausomai.**

4. Komisijos nariai skiriami ketveriems metams. Komisijos nariu gali būti skiriamas nepriekaištingos reputacijos asmuo, turintis finansų, teisės ar ekonomikos magistro kvalifikacinį laipsnį arba jį atitinkantį aukštąjį išsilavinimą ir ne mažesnę kaip trejų metų darbo stažą mokesčių, muitų ar įmonių teisės srityje. Asmuo negali būti laikomas nepriekaištingos reputacijos, jeigu jis mutatis mutandis atitinka bent vieną Valstybės tarnybos įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje nurodytą sąlygą. Pretendentus į Komisijos narius Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka atrenka finansų ministro ir teisingumo ministro sudaryta komisija, atsižvelgdama į šioje dalyje nustatytus reikalavimus pretendents ir pokalbio su pretendents, per kurį finansų ministro ir teisingumo ministro sudaryta komisija įvertina pretendento žinias ir įgūdžius, kurių reikia Komisijos nario funkcijoms atlikti, galimybes panaudoti turimas žinias ir įgūdžius praktikoje, rezultatus. Pretendentų atranką organizuoja Finansų ministerija. Tas pats asmuo Komisijos nariu gali būti skiriamas ne

daugiau kaip dviem kadencijoms iš eilės. Komisijos nariai privalo būti Lietuvos Respublikos piliečiai. Komisijos narius Ministro Pirmininko teikimu skiria ir atleidžia Vyriausybė. Komisijos pirmininką iš visų Komisijos narių Ministro Pirmininko teikimu skiria ir atleidžia Vyriausybė. Mokestinių ginčų komisija vykdydama savo funkcijas turi teisę:

1) reikalauti iš mokesčių administratoriaus ar kitų asmenų nedelsiant pateikti informaciją apie mokesčių mokėtoją, paaiškinimus, ir kitus dokumentus, būtinus savo funkcijoms atlikti, įstatymų nustatyta tvarka susipažinti su valstybės, tarnybos ar komercinę paslaptį sudarančiais dokumentais;

2) kreiptis į Lietuvos vyriausiąjį administracinį teismą su prašymu ištirti, ar norminis administracinis aktas (ar jo dalis) atitinka įstatymų ar Vyriausybės norminių teisės aktų nuostatas;

3) kreiptis į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą su prašymu priimti prejudicinį sprendimą;

4) teikti pasiūlymus dėl mokesčių įstatymų ir kitų mokesčių teisės aktų tobulinimo;

5) bendradarbiauti su Lietuvos Respublikos ir užsienio valstybių institucijomis bei įstaigomis savo veiklos klausimais, sudaryti sutartis ir susitarimus;

6) pasitelkti ekspertus ir kitus specialistus, turinčius atitinkamą pasirengimą ir galinčius pateikti išvadas ginčijamam klausimui;

7) nagrinėjant mokestinius ginčus priimti ginčo šalims privalomus vykdyti sprendimus.“

5. Komisijos narys Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu atleidžiamas iš pareigų prieš terminą, kai jis:

1) atsistatydina savo noru;

2) praranda Lietuvos Respublikos pilietybę;

3) pagal sveikatos priežiūros įstaigos išvadą nebegeria eiti šių pareigų;

4) įsiteisėja teismo nuosprendis, kuriuo jam paskirta bausmė už sunkų ar labai sunkų nusikaltimą, nusikalstamą veiką tarnybai ir viešiesiems interesams ar korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką arba bausmė, dėl kurios jis negali eiti savo pareigų;

5) padaro šiurkštų tarnybinį nusižengimą.

6. Komisijos narys negali gauti jokio kito atlyginimo, išskyrus darbo užmokestį, nustatytą pagal einamas pareigas, užmokestį už mokslinį bei pedagoginį darbą ir autorinį atlyginimą už kūrybinę veiklą, jeigu tokia veikla nesukelia viešųjų ir privačiųjų interesų konflikto, taip pat užmokestį už dalyvavimą Europos Sąjungos, tarptautinių organizacijų, užsienio valstybių finansuojamuose arba Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo, Komisijos vystomuose, organizuojamuose ir administruojamuose projektuose, kuriuose vykdoma su Komisijos veiklos tobulinimu susijusi pedagoginė ar kūrybinė veikla.

7. Pasibaigus įgaliojimų laikui, Komisijos nariai savo pareigas eina tol, kol paskiriami nauji nariai.

8. Komisijos veiklą aptarnauja administracija, kurią sudaro valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis.

9. Komisijos pirmininkas Komisijos nariams suteikia atostogas, papildomas poilsio dienas, siunčia juos į komandiruotes ir priima kitus sprendimus, susijusius su Komisijos narių tarnybos santykiais, išskyrus šio straipsnio 4 ir 5 dalyse nurodytus sprendimus dėl Komisijos narių skyrimo į pareigas ar atleidimo iš jų ir Ministro Pirmininko priimamus sprendimus dėl Komisijos narių skatinimo, tarnybinių nuobaudų jiems skyrimo. Sprendimus dėl Komisijos pirmininko tarnybos santykių (išskyrus šio straipsnio 4 ir 5 dalyse nurodytus sprendimus dėl skyrimo į pareigas ir atleidimo iš jų, taip pat Ministro Pirmininko priimamus sprendimus dėl skatinimo, tarnybinių nuobaudų skyrimo) Vyriausybės pavedimu priima finansų ministras.

~~Komisijos pirmininkui ir nariams tarnybinės nuobaudos mutatis mutandis skiriamos, jie skatinami, kasmetinės atostogos suteikiamos Valstybės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka.“~~

11 straipsnis. Įstatymo papildymas 148¹ straipsniu

Papildyti įstatymą 148¹ straipsniu:

„148¹ straipsnis Mokestinių ginčų komisijos sudėtis ir skyrimo tvarka

1. Mokestinių ginčų komisiją sudaro jos pirmininkas ir keturi nariai, skiriami penkerių metų kadencijai. Pirmininką ir narius, Ministro pirmininko teikimu, skiria Vyriausybė.

2. Mokestinių ginčų komisijos nariu gali būti skiriamas asmuo, kuris atitinka šiuos reikalavimus:

- 1) turi Lietuvos Respublikos pilietybę;**
- 2) yra ne vyresnis nei 65 metų;**
- 3) yra nepriekaištingos reputacijos;**
- 4) turi aukštąjį universitetinį finansų, teisės ar ekonomikos srities išsilavinimą – bakalauro ir magistro kvalifikacinius laipsnius arba vienpakopį universitetinį išsilavinimą;**
- 5) turi ne mažesnę kaip 5 metų darbo stažą mokesčių, muitų, ar įmonių teisės srityje;**

3. Asmuo nelaikomas nepriekaištingos reputacijos, jeigu atitinka bent vieną Valstybės tarnybos įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje nustatytą sąlygą.

4. Pretendentus į Komisijos narius Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka atrenka Lietuvos Respublikos finansų ministro ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministro sudaryta komisija, atsižvelgdama į šioje dalyje nustatytus reikalavimus pretendents ir pokalbio su pretendents, per kurį finansų ministro ir teisingumo ministro sudaryta komisija įvertina pretendento žinias ir įgūdžius, kurių reikia Komisijos nario funkcijoms atlikti, galimybes panaudoti turimas žinias ir įgūdžius praktikoje, rezultatus. Pretendentų atranką organizuoja Lietuvos Respublikos finansų ministerija.

5. Pasibaigus Mokestinių ginčų komisijos narių paskyrimo terminui, nariai pareigas eina, iki paskiriami nauji nariai.

6. Mokestinių ginčų komisijos narys atleidžiamas nepasibaigus paskyrimo terminui, kai jis:

- 1) atsistatydina savo noru;**
 - 2) praranda Lietuvos Respublikos pilietybę;**
 - 3) neatitinka nepriekaištingos reputacijos reikalavimų;**
 - 4) padaro šiurkštų tarnybinį nusižengimą;**
 - 5) įsiteisėja teismo nuosprendis, kuriuo jam paskirta bausmė už sunkų ar labai sunkų nusikaltimą, nusikalstamą veiką tarnybai ir viešiesiems interesams ar korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką arba bausmė, dėl kurios jis negali eiti savo pareigų;**
 - 6) pagal sveikatos priežiūros įstaigos išvadą nebegali eiti pareigų;**
 - 7) išrenkamas arba paskiriamas į kitas pareigas.**
- 7. Mokestinių ginčų komisijos nario įgaliojimai nutrūksta, kai jis miršta.**

8. Komisijos narys negali gauti jokio kito atlyginimo, išskyrus darbo užmokestį, nustatytą pagal einamas pareigas, užmokestį už mokslinį bei pedagoginį darbą ir autorinį atlyginimą už kūrybinę veiklą, jeigu tokia veikla nesukelia viešųjų ir privačiųjų interesų konflikto, taip pat užmokestį už dalyvavimą Europos Sąjungos, tarptautinių organizacijų, užsienio valstybių finansuojamuose arba Lietuvos vystomojo

bendradarbiavimo, Komisijos vystomuose, organizuojamuose ir administruojamuose projektuose.

9. Komisijos pirmininkas Komisijos nariams suteikia atostogas, papildomas poilsio dienas, siunčia juos į komandiruotes ir priima kitus sprendimus, susijusius su Komisijos narių tarnybos santykiais, išskyrus šio straipsnio 4 ir 5 dalyse nurodytus sprendimus dėl Komisijos narių skyrimo į pareigas ar atleidimo iš jų ir Ministro Pirmininko priimamus sprendimus dėl Komisijos narių skatinimo, tarnybinių nuobaudų jiems skyrimo. Sprendimus dėl Komisijos pirmininko tarnybos santykių (išskyrus šio straipsnio 4 ir 5 dalyse nurodytus sprendimus dėl skyrimo į pareigas ir atleidimo iš jų, taip pat Ministro Pirmininko priimamus sprendimus dėl skatinimo, tarnybinių nuobaudų skyrimo) Vyriausybės pavedimu priima finansų ministras. Komisijos pirmininkui ir nariams tarnybinės nuobaudos *mutatis mutandis* skiriamos, jie skatinami, kasmetinės atostogos suteikiamos Valstybės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka.“

10. Komisijos veiklą aptarnauja administracija, kurią sudaro valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis. Komisijos pirmininkas tvirtina administracijos struktūrą, pareigybių sąrašą ir pareigybių aprašymus.

12 straipsnis. 149 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 149 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„149 straipsnis. Mokesčių mokėtojo pareiga pranešti apie adresą pasikeitimą

Mokesčių mokėtojas privalo pranešti ikiteisminėi ~~mokestinį ginčą nagrinėjančiai~~ institucijai **Mokestinių ginčų komisijai** apie savo adresą pasikeitimą mokestinio ginčo proceso metu. Jeigu tokio pranešimo nėra, ~~ikiteisminių mokestinių ginčą nagrinėjančių institucijų~~ **Mokestinių ginčų komisijos** sprendimai ir kita informacija yra siunčiami paskutiniui nurodytoms ai institucijoms ai žinomą adresu ir laikomi įteiktais, nors mokesčių mokėtojo adresas ir būtų pasikeitęs.“

13 straipsnis. 150 straipsnio pripažinimas netekusiu galios

Pripažinti netekusiu galios 150 straipsnį:

„150 straipsnis. Centrinio mokesčių administratoriaus nagrinėjami mokestiniai ginčai

Centrinis mokesčių administratorius nagrinėja mokestinius ginčus, kurie kyla tarp mokesčių mokėtojo ir vietos mokesčių administratoriaus“.

14 straipsnis. 151 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 151 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„151 straipsnis. Mokestinių ginčų komisijos nagrinėjami mokestiniai ginčai

Mokestinių ginčų komisija nagrinėja:

1) mokestinius ginčus, kylančius tarp mokesčių mokėtojo ir ~~centrinio~~ mokesčių administratoriaus;

2) mokesčių mokėtojo ir ~~centrinio mokesčių administratoriaus~~ mokestinius ginčus dėl ~~centrinio mokesčių administratoriaus~~ sprendimų, priimtų išnagrinėjus mokesčių mokėtojų skundus dėl vietos mokesčių administratoriaus sprendimų;

3) mokesčių mokėtojo ir ~~centrinio mokesčių administratoriaus~~ mokestinius ginčus, kai ~~centrinis mokesčių administratorius per šio Įstatymo nustatytus terminus nepriėmė sprendimo dėl mokestinio ginčo.~~“

15 straipsnis. 152 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 152 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„152 straipsnis. Skundo dėl mokesčio ginčo padavimo terminas

1. ~~Skundas centriniam mokesčių administratoriui turi būti paduodamas raštu ne vėliau kaip per 20 dienų po to, kai mokesčių mokėtojai buvo įteiktas vietos mokesčių administratoriaus sprendimas, kurį mokesčių mokėtojas skundžia.~~ **Skundas paduodamas tiesiogiai Mokestinių ginčų komisijai arba per mokesčių administratorių, kurio individualus administracinis aktas arba veiksmas (neveikimas) skundžiamas. Skundas paduodamas elektroninių ryšių priemonėmis, pašto siunta arba tiesiogiai. Elektroninių ryšių priemonėmis paduodamas skundas turi būti pasirašytas kvalifikuotu elektroniniu parašu.**

2. ~~Skundas Mokestinių ginčų komisijai turi būti paduodamas raštu ne vėliau kaip per 20 dienų per vieną mėnesį nuo centrinio mokesčių administratoriaus skundžiamo individualaus administracinio akto įteikimo ar pranešimo apie mokesčių administratoriaus veiksmus (atsisakymą atlikti veiksmus) sprendimo įteikimo mokesčių mokėtojai dienos arba per 20 dienų per vieną mėnesį nuo termino sprendimui dėl mokesčio ginčo priimti pasibaigimo dienos.~~

3. ~~Mokesčių mokėtojai, praleidusiam skundo padavimo terminą dėl priežasčių, kurias ikiteisminė mokesčių ginčą nagrinėjanti institucija pripažįsta svarbiomis, šis terminas minėtos institucijos sprendimu gali būti atnaujintas. Kartu su prašymu atnaujinti skundo padavimo terminą turi būti paduodamas ir skundas, kurio padavimo terminas yra praleistas. Minėtas prašymas turi būti išnagrinėtas per skundui, paduodamam dėl mokesčio ginčo, išnagrinėti nustatytą terminą. Kai skundas paduodamas tiesiogiai Mokestinių ginčų komisijai, komisija išsiunčia skundo kopijas institucijai, kurios individualus administracinis aktas arba veiksmas (neveikimas) skundžiamas. Mokesčių administratorius per 3 darbo dienas nuo skundo gavimo dienos pateikia Mokestinių ginčų komisijai visą turimą su skundu susijusią medžiagą. Skundo nagrinėjimo terminas pradedamas skaičiuoti nuo su skundu susijusios medžiagos gavimo Mokestinių ginčų komisijoje.~~

4. ~~Priėmus sprendimą atnaujinti praleistą terminą skundui paduoti, skundo dėl mokesčio ginčo išnagrinėjimo terminai skaičiuojami nuo minėto sprendimo priėmimo dienos. Kai skundas paduodamas per mokesčių administratorių, ši institucija ar įmonė per 3 darbo dienas nuo skundo gavimo dienos Mokestinių ginčų komisijai persiunčia skundą, jo priedus bei visą turimą su skundu susijusią medžiagą. Skundo nagrinėjimo terminas pradedamas skaičiuoti nuo skundo ir susijusios medžiagos gavimo Mokestinių ginčų komisijoje.~~

5. ~~Mokesčių mokėtojai, praleidusiam skundo padavimo terminą dėl priežasčių, kurias Mokestinių ginčų komisija pripažįsta svarbiomis, šis terminas minėtos institucijos sprendimu gali būti atnaujintas. Kartu su prašymu atnaujinti skundo padavimo terminą turi būti paduodamas ir skundas, kurio padavimo terminas yra praleistas. Prašymas atnaujinti terminą skundui paduoti išnagrinėjamas ir sprendimas dėl praleisto termino atnaujinimo priimamas per vieną mėnesį nuo prašymo su termino praleidimo priežastis patvirtinančiais įrodymais pateikimo dienos. Jeigu skundo padavimo terminas yra praleistas ir mokesčių mokėtojas skundo padavimo termino neprašo atnaujinti, taip pat kai šio straipsnio nustatyta tvarka toks prašymas yra nepatenkinamas, skundas laikomas nepaduotu ir grąžinamas jį padavusiam mokesčių mokėtojai.~~

6. ~~Kai priimamas sprendimas atnaujinti praleistą terminą skundui paduoti, sustabdomas ginčijamų ir iki šio sprendimo priėmimo dienos dar neišieškotų mokesčių, baudų ir delspinigių priverstinis išieškojimas. Išieškojimo sustabdymas nėra kliūtis paskirti bet kokią~~

~~mokestinės prievolės įvykdymo užtikrinimo priemonę, nustatytą šio Įstatymo 95 straipsnyje, ar pagrindas ją naikinti. Priėmus sprendimą atnaujinti praleistą terminą skundai paduoti, skundo dėl mokestinio ginčo išnagrinėjimo terminai skaičiuojami nuo minėto sprendimo priėmimo dienos.~~

~~7. Ikiteisminės mokestinį ginčą nagrinėjančios institucijos sprendimas, kuriuo nepatenkinamas prašymas dėl skundo padavimo termino atnaujinimo, gali būti apskūstas Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka. Kai priimamas sprendimas atnaujinti praleistą terminą skundai paduoti, sustabdomas ginčijamų ir iki šio sprendimo priėmimo dienos dar neišieškotų mokesčių, baudų ir delspinigių priverstinis išieškojimas. Išieškojimo sustabdymas nėra kliūtis paskirti bet kokią mokestinės prievolės įvykdymo užtikrinimo priemonę, nustatytą šio Įstatymo 95 straipsnyje, ar pagrindas ją naikinti.~~

8. Mokestinių ginčų komisijos sprendimas, kuriuo nepatenkinamas prašymas dėl skundo padavimo termino atnaujinimo, gali būti apskūstas Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.“

16 straipsnis. 153 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 153 straipsnio 3, 4, 5, 7 ir 9 dalis ir jas išdėstyti taip:

~~„3. Mokesčių mokėtojas privalo pateikti eentriniam mokesčių administratoriui~~ **Mokestinių ginčų komisijai** visus dokumentus (ne valstybine kalba įformintų dokumentų autentiškuotus vertimus į valstybinę kalbą) ir įrodymus, kuriais grindžia savo nesutikimą su mokesčių administratoriaus ~~sprendimu~~ **individualius administraciniu aktu arba veiksmu (neveikimu)** ir savo reikalavimą. Nurodytų dokumentų ir įrodymų nepateikęs mokesčių mokėtojas praranda teisę jais remtis tolesnio ginčo nagrinėjimo ikiteisminėje mokestinį ginčą nagrinėjančioje institucijoje metu, išskyrus atvejus, kai apie negalimumą juos pateikti (nurodant svarbias to priežastis) buvo nurodyta pateiktame mokesčių mokėtojo skunde ar mokesčių administratorius, neturėdamas pagrindo, atsisakė priimti mokesčių mokėtojo pateiktus dokumentus ir įrodymus. Tais atvejais, kai mokesčių mokėtojas jų negali pateikti arba reikalingas papildomas terminas jų pateikimui, mokesčių mokėtojas nurodo motyvuotas priežastis.“

~~„4. Skundą gavusi ikiteisminė mokestinį ginčą nagrinėjanti institucija~~ **Mokestinių ginčų komisija** privalo patikrinti, ar skundas atitinka šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytus reikalavimus.“

~~„5. Nustačiusi, kad skundas neatitinka šio Įstatymo reikalavimų, ikiteisminė mokestinį ginčą nagrinėjanti institucija~~ **Mokestinių ginčų komisija** priima sprendimą ir nustato skundą padavusiam mokesčių mokėtojui 15 dienų terminą trūkumams pašalinti. Šis terminas pradėdamas skaičiuoti nuo dienos, kai mokesčių mokėtojui minėtas sprendimas buvo įteiktas.“

~~„7. Tuo atveju, jei mokesčių mokėtojas nepašalina trūkumų, atsiradusių dėl šio straipsnio 1 dalies 3 punkto nuostatų nevykdymo, tačiau jo skunde yra kitų reikalavimų, pagrįstų skunde nurodytomis aplinkybėmis ir įrodymais, skundas mokesčių mokėtojui negrąžinamas ir ikiteisminė mokestinį ginčą nagrinėjanti institucija~~ **Mokestinių ginčų komisija** privalo išnagrinėti mokesčių mokėtojo skundą dėl nurodytų reikalavimų. Šiuo atveju skundo dėl mokestinio ginčo išnagrinėjimo terminai skaičiuojami nuo kitos dienos, kai pasibaigia nustatytas trūkumų pašalinimo terminas.“

~~„9. Šio straipsnio nuostatos taikomos tik skundams, pateikiamiems ikiteisminėms mokestinius ginčus nagrinėjančioms institucijoms~~ **Mokestinių ginčų komisijai**. Skundo dėl mokestinio ginčo, kai jis paduodamas teismui, turinio reikalavimus nustato Administracinių bylų teisenos įstatymas.“

17 straipsnis. 154 straipsnio pripažinimas netekusiu galios

Pripažinti netekusiu galios 154 straipsnį:

„154 straipsnis. Skundo dėl mokestinio ginčo nagrinėjimas centriniame mokesčių administratoriuje

1. Skundas dėl mokestinio ginčo centriniam mokesčių administratoriui paduodamas per vietos mokesčių administratorių, kurio sprendimas yra skundžiamas.

2. Vietos mokesčių administratorius gautą mokesčių mokėtojo skundą ir jam nagrinėti reikiamą medžiagą per 3 darbo dienas privalo nusiųsti centriniam mokesčių administratoriui.

3. Centrinis mokesčių administratorius turi priimti sprendimą dėl skundo dėl mokestinio ginčo per 30 dienų nuo jo gavimo dienos. Šis terminas centrinio mokesčių administratoriaus sprendimu gali būti pratęstas iki 60 dienų, jeigu skundai nagrinėti reikia papildomo tyrimo. Apie tai turi būti raštu pranešta skundą padavusiam mokesčių mokėtojui.

4. Centrinis mokesčių administratorius, išnagrinėjęs mokesčių mokėtojo skundą, pagal savo kompetenciją priima vieną iš šių sprendimų:

1) patvirtina vietos mokesčių administratoriaus sprendimą;
2) panaikina vietos mokesčių administratoriaus sprendimą;
3) iš dalies patvirtina arba iš dalies panaikina vietos mokesčių administratoriaus sprendimą;

4) pakeičia vietos mokesčių administratoriaus sprendimą;
5) panaikina vietos mokesčių administratoriaus sprendimą ir paveda vietos mokesčių administratoriui atlikti pakartotinį patikrinimą bei priimti naują sprendimą.“

6) panaikina vietos mokesčių administratoriaus sprendimą ir paveda priimti naują sprendimą.

5. Sprendime turi būti nurodyta mokesčių mokėtojo teisė apskųsti priimtą sprendimą Mokestinių ginčų komisijai arba teismui ir tokio apskundimo terminai.“

18 straipsnis. 155 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 155 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„155 straipsnis. Skundo dėl mokestinio ginčo nagrinėjimas Mokestinių ginčų komisijoje priėmimas

1. Skundas dėl mokestinio ginčo Mokestinių ginčų komisijai paduodamas per centrinį mokesčių administratorių. **Mokestinių ginčų komisija, gavusi skundą ir su juo susijusią medžiagą, per 5 darbo dienas nuo jo gavimo dienos sprendžia, ar skundas gali būti priimtas nagrinėti.**

2. Centrinis mokesčių administratorius per 3 darbo dienas nuo skundo gavimo dienos parengia mokestinio ginčo bylą ir perduoda ją Mokestinių ginčų komisijai. Mokesčių mokėtojas ir mokesčių administratorius turi teisę Mokestinių ginčų komisijoje susipažinti su mokestinio ginčo byloje esančia medžiaga. Mokesčių mokėtojas turi teisę gauti mokamas mokestinio ginčo bylos dokumentų kopijas ir (arba) skaitmenines kopijas, išskyrus atvejus, kai dokumentų duomenys sudaro valstybės, tarnybos, profesinės, komercinės ar kitą įstatymų saugomą paslaptį. Mokesčių mokėtojo prašymu mokestinio ginčo bylos dokumentų kopijos ir (arba) skaitmeninės kopijos gaunamos mokesčių mokėtojui atvykus į Mokestinių ginčų komisiją arba gali būti jam išsiunčiamos registruotu laišku arba elektroninių ryšių priemonėmis. Mokestinio ginčo bylos dokumentų kopijų ir (arba) skaitmeninių kopijų pateikimo tvarką, taip pat šių kopijų įkainius, kurių dydžiai negali viršyti įkainių, nustatytų Ikiteisminio tyrimo įstaigose, prokuratūrose ir teismuose esančių baudžiamųjų bylų ir jose esančių dokumentų kopijų, teismuose esančių administracinių, civilinių bylų ir jose esančių

dokumentų kopijų įkainių nustatymo ir mokėjimo už bylos medžiagos kopijas tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. lapkričio 3 d. nutarimu Nr. 1368 „Dėl Ikiteisminio tyrimo įstaigose, prokuratūrose ir teismuose esančių baudžiamųjų bylų ir jose esančių dokumentų kopijų, teismuose esančių administracinių, civilinių bylų ir jose esančių dokumentų kopijų įkainių nustatymo ir mokėjimo už bylos medžiagos kopijas tvarkos aprašo patvirtinimo“, ir mokėjimo už šias kopijas tvarką nustato Mokestinių ginčų komisija. Mokestinių ginčų komisijos pirmininko pavedimu, narys rašytinio proceso būdu gali priimti sprendimą dėl atsisakymo priimti nagrinėti skundą, dėl skundo pateikimo termino atnaujinimo.

3. Mokestinių ginčų komisija sprendimą dėl skundo dėl mokestinio ginčo priima per 60 dienų nuo skundo gavimo dienos. Mokesčių mokėtojo prašymu šis terminas Mokestinių ginčų komisijos sprendimu gali būti sutrumpinamas iki 30 dienų. Apie tai turi būti raštu pranešta skundą padavusiam mokesčių mokėtojui bei centriniam mokesčių administratoriui. Mokestinių ginčų komisija atsisako priimti skundą nagrinėti, jeigu:

- 1) skundą paduoda neveiksnius tam tikroje srityje asmuo;
- 2) skundą suinteresuoto asmens vardu paduoda neįgaliotas asmuo;
- 3) skundo nagrinėjimas nepriskirtinas Mokestinių ginčų komisijos kompetencijai;
- 4) praleistas skundo padavimo terminas ir mokesčių mokėtojas neprašo jo atnaujinti ar toks prašymas atmetamas;
- 5) yra nagrinėjamas ar išnagrinėtas ginčas arba dėl ginčo yra priimtas sprendimas nutraukti bylą tarp tų pačių šalių, dėl to paties dalyko ir tuo pačiu pagrindu Mokestinių ginčų komisijoje ar teisme;

6) per nustatytą terminą mokesčių mokėtojas nepašalino skundo trūkumų.

4. Sprendimai priimami Mokestinių ginčų komisijos narių balsų dauguma. Mokestinių ginčų komisija priima vieną iš šių sprendimų:

- 1) patvirtina centrinio mokesčių administratoriaus sprendimą;
- 2) panaikina centrinio mokesčių administratoriaus sprendimą;
- 3) iš dalies patvirtina arba iš dalies panaikina centrinio mokesčių administratoriaus sprendimą;

4) pakeičia centrinio mokesčių administratoriaus sprendimą;

5) perduoda skundą centriniam mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo.

5. Sprendime turi būti nurodyta mokesčių mokėtojo teisė apskusti priimtą sprendimą ir tokio apskundimo terminai.

6. Mokestinių ginčų komisija, priimdama sprendimą dėl mokesčių mokėtojo skundo, neatsižvelgia ir nevertina tų mokesčių mokėtojo pateiktų įrodymų, kurie nebuvo pateikti centriniam mokesčių administratoriui, išskyrus atvejus, kai apie jų negalimumą pateikti buvo nurodyta mokesčių mokėtojo skunde centriniam mokesčių administratoriui.“

19 straipsnis. Įstatymo papildymas 155¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 155¹ straipsniu:

„155¹ straipsnis Mokestinių ginčų komisijos narių ir kitų asmenų nušalinimas

1. Mokestinių ginčų komisijos pirmininkas ar kitas narys negali dalyvauti nagrinėjant ginčą (privalo nedelsiant nusišalinti arba būti nušalintas) esant nors vienai iš šių aplinkybių:

1) jei jis yra ginčo šaliai artimas asmuo, kaip tai apibrėžia Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymas;

2) jeigu jis arba jam artimi asmenys yra tiesiogiai ar netiesiogiai suinteresuoti ginčo baigtimi;

3) jeigu yra kitokių aplinkybių, kurios kelia abejonių dėl jo nešališkumo.

2. Specialistas, ekspertas, vertėjas ir posėdžio sekretorius negali dalyvauti nagrinėjant bylą (privalo nedelsiant nusišalinti arba būti nušalintas), jei yra šio straipsnio 1 dalyje nurodyti pagrindai. Faktas, kad specialistas, ekspertas, vertėjas ar posėdžio sekretorius dalyvavo anksčiau nagrinėjant bylą kaip specialistas, ekspertas, vertėjas ar posėdžio sekretorius, nėra pagrindas jį nušalinti.

3. Mokestinių ginčų komisijos narių ir ginčo šalių prašymai dėl nušalinimo sprendžiami nedelsiant.“

20 straipsnis. Įstatymo papildymas 155² straipsniu

Papildyti Įstatymą 155² straipsniu:

„155² straipsnis. Skundo dėl mokestinio ginčo nagrinėjimas Mokestinių ginčų komisijoje

1. Skundai Mokestinių ginčų komisijoje įprastai nagrinėjami žodinio proceso tvarka.

2. Mokesčių mokėtojas turi teisę gauti mokamas mokestinio ginčo bylos dokumentų kopijas ir (arba) skaitmenines kopijas, išskyrus atvejus, kai dokumentų duomenys sudaro valstybės, tarnybos, profesinės, komercinės ar kitą įstatymų saugomą paslaptį. Mokesčių mokėtojo prašymu mokestinio ginčo bylos dokumentų kopijos ir (arba) skaitmeninės kopijos gaunamos mokesčių mokėtojui atvykus į Mokestinių ginčų komisiją arba gali būti jam išsiunčiamos registruotu laišku arba elektroninių ryšių priemonėmis. Mokestinio ginčo bylos dokumentų kopijų ir (arba) skaitmeninių kopijų pateikimo tvarką, taip pat šių kopijų įkainius, kurių dydžiai negali viršyti įkainių, nustatytų Ikiteisminio tyrimo įstaigose, prokuratūrose ir teismuose esančių baudžiamųjų bylų ir jose esančių dokumentų kopijų, teismuose esančių administracinių, civilinių bylų ir jose esančių dokumentų kopijų įkainių nustatymo ir mokėjimo už bylos medžiagos kopijas tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. lapkričio 3 d. nutarimu Nr. 1368 „Dėl Ikiteisminio tyrimo įstaigose, prokuratūrose ir teismuose esančių baudžiamųjų bylų ir jose esančių dokumentų kopijų, teismuose esančių administracinių, civilinių bylų ir jose esančių dokumentų kopijų įkainių nustatymo ir mokėjimo už bylos medžiagos kopijas tvarkos aprašo patvirtinimo“, ir mokėjimo už šias kopijas tvarką nustato Mokestinių ginčų komisija.

3. Mokestinių ginčų komisijos posėdžiui vadovauja Mokestinių ginčų komisijos pirmininkas ar jo paskirtas kitas narys (toliau – posėdžio pirmininkas). Posėdis laikomas teisėtu, jeigu jame dalyvauja ne mažiau kaip trys nariai.

4. Ginčo šalių neatvykimas į posėdį, be svarbios priežasties arba apie tai neinformavus, nėra kliūtis nagrinėti skundą Mokestinių ginčų komisijoje ir priimti sprendimą.

5. Ginčo šalių, jų atstovų, kitų į posėdį kviečiamų asmenų dalyvavimas Mokestinių ginčų komisijos posėdžiuose gali būti užtikrinamas naudojant informacines ir elektroninių ryšių priemones. Mokestinių ginčų komisijos pirmininko nustatyta tvarka naudojant šias priemones turi būti užtikrintas patikimas ginčo šalių, jų atstovų, kitų ginčo dalyvio tapatybės nustatymas ir objektyvumas šiems asmenims pateikiant paaiškinimus, klausimus bei prašymus.

6. Mokestinių ginčų komisija turi išnagrinėti skundą ne vėliau kaip per du mėnesius nuo jo gavimo dienos. Tais atvejais, kai reikalingas papildomas įrodymų vertinimas, sprendžiamas sudėtingas apmokestinimo klausimas arba nėra suformuota teismų praktika nagrinėjamu ginčo byloje klausimu, motyvuotu Mokestinių ginčų komisijos nario, paskirto pranešėju byloje, sprendimu arba motyvuotu Mokestinių

ginčų komisijos sprendimu bendras skundo (prašymo) nagrinėjimo terminas gali būti pratęstas papildomai iki vieno mėnesio.“

21 straipsnis. Įstatymo papildymas 155³ straipsniu

Papildyti Įstatymą 155³ straipsniu:

„155³ straipsnis. Sprendimų dėl skundo dėl mokestinio ginčo nagrinėjimo Mokestinių ginčų komisijoje priėmimas

1. Mokestinių ginčų komisijos sprendimai priimami komisijos posėdyje dalyvaujančių komisijos narių balsų dauguma. Mokestinių ginčų komisijos nariai privalo balsuoti dėl sprendimo, o nario balso teisė negali būti perduota. Jei dėl priimamo sprendimo Mokestinių ginčų komisijos narių balsai pasiskirsto po lygiai, priimamas tas sprendimas, už kurį balsavo posėdžio pirmininkas.

2. Mokestinių ginčų komisijos narys, nesutinkantis su priimtu sprendimu, turi teisę raštu išdėstyti atskirąją nuomonę. Atskiroji nuomonė pridedama prie bylos.

3. Mokestinių ginčų komisijos sprendime įrašomi: sprendimo priėmimo vieta ir data; Mokestinių ginčų komisijos pavadinimas ir sudėtis; posėdyje dalyvavusių ginčo šalių, jų atstovų vardai ir pavardės; skundo (prašymo) turinys; nustatytos aplinkybės, jų teisinis įvertinimas; priimto sprendimo esmė ir motyvai; sprendimo apskundimo tvarka ir terminas. Mokestinių ginčų komisijos sprendimą pasirašo jį priėmę nariai.

4. Kol priimtas sprendimas nėra įvykdytas, Mokestinių ginčų komisija gali savo iniciatyva ar ginčo šalių prašymu ištaisyti sprendime rastus rašymo apsirikimus ar aritmetines klaidas. Taisymų klausimas išsprendžiamas priimant atskirą Mokestinių ginčų komisijos sprendimą, nedalyvaujant ginčo šalims.

5. Mokestinių ginčų komisija, išnagrinėjusi mokesčių mokėtojo skundą dėl mokesčių administratoriaus individualų administracinį aktą ir veiksmo (neveikimo), priima vieną iš šių sprendimų:

- 1) patenkinti arba iš dalies patenkinti skundą (prašymą);
- 2) atmesti skundą (prašymą) kaip nepagrįstą;
- 3) panaikinti skundžiamą individualų administracinį aktą ar jo dalį;
- 4) panaikinti skundžiamą individualų administracinį aktą ar jo dalį ir įpareigoti mokesčių administratorių per Mokestinių ginčų komisijos nustatytą laiką priimti naują individualų administracinį aktą;

- 5) pakeisti skundžiamą individualų administracinį aktą;

- 6) įpareigoti įvykdyti Mokestinių ginčų komisijos sprendime nurodytą pavedimą.

6. Mokestinių ginčų komisija priima sprendimą skundo nagrinėjimą nutraukti, jeigu yra bent vienas iš šių pagrindų:

- 1) mokesčių mokėtojas atsisakė skundo;
- 2) mokesčių mokėtojas ir mokesčių administratorius pasirašo šio Įstatymo 71 straipsnyje nurodytą susitarimą;

- 3) mirus fiziniam asmeniui ar likvidavus juridinį asmenį, kuris buvo skundą padavęs asmuo, o ginčo teisinis santykis neleidžia perimti mokesčių mokėtojų teisių;

- 4) skundo nagrinėjimas nepriskirtinas Mokestinių ginčų komisijos kompetencijai;

- 5) yra įsiteisėjęs Mokestinių ginčų komisijos ar teismo sprendimas, priimtas dėl ginčo tarp tų pačių šalių, dėl to paties dalyko ir tuo pačiu pagrindu, arba ginčo nagrinėjimas nutrauktas;

- 6) paaiškėja, kad skundas buvo priimtas praleidus nustatytus jo padavimo terminus, o mokesčių mokėtojas neprašė termino atnaujinti arba toks prašymas buvo atmestas.

7. Mokestinių ginčų komisija priima sprendimą skundą palikti nenagrinėtą, jeigu:

- 1) skundą padavė neveiksnus tam tikroje srityje asmuo;
- 2) skundą suinteresuoto asmens vardu padavė neįgaliotas asmuo;
- 3) yra pateiktas skundas Mokestinių ginčų komisijai ar teismui dėl ginčo tarp tų pačių šalių, dėl to paties dalyko ir tuo pačiu pagrindu;
- 4) paaiškėja, kad skundas neatitinka jo turiniui keliamų reikalavimų, jeigu mokesčių mokėtojas per Mokestinių ginčų komisijos nustatytą terminą šių trūkumų nepašalina.

8. Skundo nagrinėjimą nutraukus, vėl kreiptis į Mokestinių ginčų komisiją dėl ginčo tarp tų pačių šalių, dėl to paties dalyko ir tuo pačiu pagrindu neleidžiama.

9. Pašalinus sąlygas, kurios buvo pagrindas palikti skundą nenagrinėtą, mokesčių mokėtojas turi teisę vėl kreiptis į Mokestinių ginčų komisiją su skundu šio Įstatymo nustatyta tvarka.“

22 straipsnis. 156 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 156 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„156 straipsnis. Skundo dėl mokestinio ginčo nagrinėjimo sustabdymas

1. ~~Ikiteisminė mokestinį ginčą nagrinėjanti institucija gali nuspręsti skundo dėl mokestinio ginčo (jo dalies) nagrinėjimą sustabdyti, jeigu priimamas sprendimas visiškai ar iš dalies priklauso nuo tam tikro juridinio fakto buvimo ar nebuvimo ir tokio juridinio fakto buvimas ar nebuvimas dar turi būti nustatytas teismo ar teisės saugos institucijos arba užsienio valstybės įstaigos ar institucijos. Skundo ar jo dalies dėl mokestinio ginčo nagrinėjimas sustabdomas, iki ikiteisminė mokestinį ginčą nagrinėjanti institucija sužinos, kad minėta įstaiga ar institucija nustatė tokio fakto buvimą ar nebuvimą. Mokestinių ginčų komisija gali nuspręsti skundo dėl mokestinio ginčo (jo dalies) nagrinėjimą sustabdyti, jeigu:~~

1) miršta asmuo, kuris buvo ginčo šalis, arba pasibaigia juridinis asmuo, jeigu ginčo teisinis santykis leidžia teisių perėmimą;

2) ginčo šalis netenka veiksnumo tam tikroje srityje;

3) priimamas sprendimas visiškai ar iš dalies priklauso nuo tam tikro juridinio fakto buvimo ar nebuvimo ir tokio juridinę reikšmę turinčio fakto buvimas ar nebuvimas dar turi būti nustatytas teismo ar teisės saugos institucijos arba užsienio valstybės įstaigos ar institucijos;

4) mokesčių mokėtojas ir mokesčių administratorius pradėjo susitarimo dėl mokestinių prievolių dydžio procedūrą pagal šio Įstatymo 71 straipsnį;

5) Mokestinių ginčų komisija kreipiasi į kompetentingą Europos Sąjungos teisminę instituciją prašydama prejudicinio sprendimo dėl Europos Sąjungos teisės aktų aiškinimo ar galiojimo;

6) paskiriama ekspertizė ar reikalinga specialisto išvada;

7) Mokestinių ginčų komisija įpareigoja bet kurią ginčo šalį pateikti dokumentus, kurie gali būti reikšmingi sprendžiant ginčą;

8) jei dėl ginčijamų sumų pradedamos dvigubo apmokestinimo ginčų sprendimo procedūros, numatytos Lietuvos Respublikos sudarytose ir taikomose dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartyse, Dvigubo apmokestinimo ginčų sprendimo įstatyme, Konvencijoje 90/436/EEB dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo koreguojant asocijuotų įmonių pelną arba Daugiašalėje konvencijoje.

9) kitais atvejais, kai Mokestinių ginčų komisija pripažįsta, kad ginčo nagrinėjimą sustabdyti yra būtina.

2. ~~Skundo nagrinėjimas mokestiniam ginčui taip pat sustabdomas, jei dėl ginčijamų sumų pradedamos dvigubo apmokestinimo ginčų sprendimo procedūros, numatytos Lietuvos Respublikos sudarytose ir taikomose dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartyse, Dvigubo~~

~~apmokestinimo ginčų sprendimo įstatyme, Konvencijoje 90/436/EEB dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo koreguojant asocijuotų įmonių pelną arba Daugiašalėje konvencijoje. Nagrinėjimas sustabdomas iki šioje dalyje nurodytų procedūrų užbaigimo. Skundo nagrinėjimas sustabdomas:~~

1) šio straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytais atvejais, – iki paaiškės mirusio asmens ar pasibaigusio juridinio asmens teisių perėmėjas arba iki neveiksniam tam tikroje srityje asmeniui bus paskirtas atstovas pagal įstatymą;

2) šio straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytu atveju, – iki Mokestinių ginčų komisija sužinos, kad minėtame punkte nurodytas subjektas priėmė sprendimą dėl juridinio fakto buvimo ar nebuvimo;

3) šio straipsnio 1 dalies 4 ir 8 punktuose nurodytais atvejais, – iki bus baigtos minėtuose punktuose nurodytos procedūros;

4) šio straipsnio 1 dalies 5 punkte nurodytu atveju, – iki bus gautas prejudicinis sprendimas;

5) šio straipsnio 1 dalies 6 punkte nurodytu atveju, – iki bus atlikta ekspertizė ar pateikta specialisto išvada;

6) šio straipsnio 1 dalies 7 punkte nurodytu atveju, – iki bus gauti šiame punkte nurodyti dokumentai.

3. Pašalinus aplinkybes ar išnykus aplinkybėms, dėl kurių skundo nagrinėjimas buvo sustabdytas, proceso dalyvių prašymu ar Mokestinių ginčų komisijos iniciatyva Mokestinių ginčų komisija per vieną mėnesį priima sprendimą dėl skundo nagrinėjimo atnaujinimo.“

23 straipsnis. 157 straipsnio pripažinimas netekusiu galios

Pripažinti netekusiu galios 157 straipsnį:

~~„157 straipsnis. Sprendimo dėl mokesčio ginčo įteikimas
Išiteisminė mokesčių ginčą nagrinėjanti institucija priimtą sprendimą dėl mokesčio ginčo įteikia mokesčių mokėtojui, o Mokestinių ginčų komisija – ir centriniam mokesčių administratoriui.“~~

24 straipsnis. 159 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 159 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„159 straipsnis. **Sprendimų** ~~A~~ apskundimas teismui **bei jų įsiteisėjimas**

1. Mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su ~~centrinio mokesčių administratoriaus arba Mokestinių ginčų komisijos~~ sprendimu dėl mokesčio ginčo, turi teisę jį apskųsti teismui **Administracinių bylų teisenos įstatyme nustatyta tvarka.**

2. Apskųsti Mokestinių ginčų komisijos sprendimą dėl mokesčio ginčo taip pat turi teisę ~~centrinis mokesčių~~ administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija, ~~sprendami mokesčių ginčą (arba mokesčio ginčo metu),~~ skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas.

3. Skundas teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po ~~centrinio mokesčių administratoriaus arba Mokestinių ginčų komisijos sprendimo įteikimo dienos. Skundai dėl Mokestinių ginčų komisijos sprendimo dėl mokesčio ginčo nagrinėjami teisme.~~

4. Skundai dėl ~~centrinio mokesčių administratoriaus arba Mokestinių ginčų komisijos sprendimo dėl mokesčio ginčo nagrinėjami Vilniaus apygardos administraciniame teisme. Teismui neapskustas Mokestinių ginčų komisijos sprendimas įsiteisėja pasibaigus jo apskundimo terminui.~~

5. Teismui apskustas Mokestinių ginčų komisijos sprendimas, jeigu jis nėra panaikintas pirmosios instancijos teismo, įsiteisėja pasibaigus pirmosios instancijos teismo sprendimo apskundimo terminui ir jo neapskundus apeliacine tvarka. Apskundus pirmosios instancijos teismo sprendimą apeliacine tvarka, Mokestinių ginčų komisijos sprendimas įsiteisėja, jeigu jis nėra panaikintas apeliacinio teismo apeliacine tvarka išnagrinėjus bylą.

6. Centrinis mokesčių administratorius Mokestinių ginčų komisijos sprendimą teismui, taip pat teismo sprendimą aukštesnės instancijos teismui skundžia atsižvelgdamas į finansų ministro patvirtintus sprendimų dėl mokestinių ginčų apskundimo ekonominio tikslingumo kriterijus.

7. Skundą nagrinėjantis teismas, atsižvelgdamas į padaryto mokesčių įstatymo pažeidimo pobūdį, mastą, atsakomybę lengvinančias ir kitas reikšmingas aplinkybes, dėl kurių asmeniui skirta bauda akivaizdžiai per didelė ir neproporcinga (neadekvati) jo padarytam mokesčių įstatymo pažeidimui ir dėl to neteisinga, turi teisę skirti mažesnio, negu nustatyta šio Įstatymo 139 straipsnyje ar specialiajame mokesčio įstatyme, dydžio baudą.“

25 straipsnis. 160 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 160 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Mokestinio ginčo bylos, kurioje ~~vietos mokesčių administratoriaus, centrinio mokesčių administratoriaus ar Mokestinių ginčų komisijos sprendimas~~ nustatytu terminu nebuvo apskustas, procesas gali būti atnaujintas šiame straipsnyje nustatytais pagrindais ir tvarka“.

2. Pakeisti 160 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Prašymą atnaujinti procesą turi teisę paduoti ~~mokesčių mokėtojas~~ bet kuri ginčo šalis.“

26 straipsnis. 169 straipsnio pripažinimas netekusiu galios

Pripažinti netekusiu galios 169 straipsnį:

„169 straipsnis. Mokestinių ginčų komisijos nariai, paskirti iki šio Įstatymo įsigaliojimo

1. Šio Įstatymo 148 straipsnio 5 ir 6 dalys taikomos ir Mokestinių ginčų komisijos nariams, paskirtiems į pareigas iki šio Įstatymo įsigaliojimo

2. Mokestinių ginčų komisijos nariai, paskirti į pareigas iki šio Įstatymo įsigaliojimo, toliau eina komisijos nario pareigas iki termino, kuriam jie buvo paskirti, pabaigos, o pasibaigus šiam terminui eina komisijos nario pareigas, iki paskiriamas komisijos narys kitai kadencijai.“

27 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2026 m. ... d.

2. Mokestinių ginčų komisijos nariai, paskirti iki šio įstatymo įsigaliojimo, eina pareigas iki kadencijos pabaigos.

3. Skundai, įteikti paštui, tiesiogiai arba išsiųsti elektroninių ryšių priemonėmis iki šio įstatymo įsigaliojimo, nagrinėjami iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusia tvarka.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO
NR. IX-2112 2, 16, 25, 36, 104¹, 145, 146, 147, 148, 151, 152, 153, 155, 156, 159, 160
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO, ĮSTATYMO PAPILDYMO 148¹, 155¹, 155², 155³
STRAIPSNIAIS IR 150, 154, 157 IR 169 STRAIPSNIŲ PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS
GALIOS IR SUSIJUSIŲ ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ**

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto įstatymo projekto tikslas ir uždaviniai.

Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo NR. IX-2112 2, 16, 25, 36, 104¹, 145, 146, 147, 148, 151, 152, 153, 155, 156, 159, 160 straipsnių pakeitimo, įstatymo papildymo 148¹, 155¹, 155², 155³ straipsniais ir 150, 154, 157 ir 169 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas (toliau – įstatymo projektas), Lietuvos Respublikos muitinės įstatymo Nr. IX-2183 38 straipsnio pakeitimo įstatymas, Lietuvos Respublikos mokesčio už valstybinius gamtos išteklius įstatymo Nr. I-1163 9 straipsnio pakeitimo įstatymas (toliau kartu – įstatymų projektai) parengti atsižvelgiant į siekiamą tikslą – užtikrinti efektyvią asmenų teisių apsaugą mokestinių ginčų srityje.

Įgyvendinant siekiamą tikslą, keliami šie uždaviniai:

1. Išplėsti mokestinių ginčų kategorijai priskirtinų ginčų apimtį.

Šuo metu nustatytas teisinis reglamentavimas dėl ikiteisminio mokestinių ginčų nagrinėjimo, užtikrinančio galimybę mokesčių mokėtojams iki kreipimosi į teismą ginti savo teises pasinaudojant greitą, paprastą ginčų nagrinėjimo tvarką specializuotoje institucijoje, apima ne visus galimus ginčus dėl nurodomų sumokėti mokesčių ar su jais susijusių sumų (pavyzdžiui, neapima mokesčio už gamtos išteklius) arba nesudaro galimybės šia tvarka ginčyti tam tikrų sprendimų, kuriais, nors mokesčiai ir su jais susijusios sumos nėra apskaičiuojamos ir nurodomos sumokėti, tačiau šie sprendimai turi tiesioginės įtakos apskaičiuojant, deklaruojant ir mokant mokesčius (pavyzdžiui, ginčai dėl mokestinių nuostolių, ginčai dėl privalomosios tarifinės ir (arba) kilmės informacijos administruojant muitus).

Tais atvejais, kai ginčas patenka į ikiteisminį lygį, mokestinių bylų padalijimas tarp dviejų ikiteisminių institucijų (Lietuvos administracinių ginčų komisijos (toliau – LAGK) ir Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Mokestinių ginčų komisija)) klaidina mokesčių mokėtojus ir apsunkina jų teisių įgyvendinimą, nėra užtikrinamas ginčo proceso aiškumas ir paprastumas.

Praktika rodo, jog LAGK nagrinėti ginčai dėl mokestinės prievolės vykdymo yra susiję su pačios mokestinės prievolės vertinimu (pvz., kai mokėtojai nesutikdami su išieškojimo veiksmu iš esmės pateikia argumentus dėl pačios mokestinės prievolės – tokiu atveju turėtų būti inicijuojami du ginčų procesai). Taip pat pastebima, kad šiuo metu mokestinių ginčų kategorijai nepriklausantys apskundžiami veiksmai yra glaudžiai susiję su teisių į permoką ar mokestinių prievolių įgyvendinimu (pavyzdžiui, mokėtojai nesutikdami su neleidimu tikslinti deklaraciją dėl senaties termino iš esmės nesutinka su teisės į permoką ribojimu arba mokėtojai nesutikdami su nurodymu tikslinti pajamų mokesčio deklaraciją, susiduria su deklaruotos permokos negrąžinimu).

Ginčai dėl ginčų priskyrimo tam tikrai kategorijai prailgina ginčo procesą. Vien šiuo metu (2025 m. rugpjūčio 18 d. duomenimis) vyksta 8 ginčai dėl ginčo priskyrimo / nepriskyrimo mokestinių ginčų kategorijai, t. y. kai kuriais atvejais daugiau kaip metai nėra priimtas galutinis teismo sprendimas. Papildomai pastebėtina, kad pagal LAGK informaciją, net 37 procentai skundų dėl mokesčių bylų patenka LAGK per klaidą, nors turėjo būti pateikti Mokestinių ginčų komisijai. Pastebėtina, jog dalis asmenų (ypač gyventojų) dėl kreipimosi ne į tą instituciją praleidę skundo padavimo terminą, nepasinaudoja savo teisėmis į gynybą.

Taigi, esamas teisinis reguliavimas neužtikrina aiškos ir paprastos galimybės mokesčių mokėtojams pasinaudoti specializuota profesionalia situacijos peržiūra ikiteisminiame lygyje, kuris yra trumpesnis ir paprastesnis.

2. Optimizuoti mokestinių ginčų sprendimo procesą, panaikinant centrinio mokesčių administratoriaus, kaip ikiteisminės mokestinius ginčus nagrinėjančios institucijos, funkcijas.

Šiuo metu nustatyta ikiteisminė ginčų nagrinėjimo tvarka nėra vienodai taikoma visų mokesčių administratorių priimamų sprendimų atžvilgiu: jei sprendimą priima centrinis mokesčių administratorius, skundas teikiamas tiesiai Mokestinių ginčų komisijai (visais atvejais, kai skundžiamas Aplinkos apsaugos departamento prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos (toliau – Aplinkos ministerija) sprendimas arba Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Valstybinė mokesčių inspekcija) kaip centrinio mokesčių administratoriaus priimtas sprendimas), o jei sprendimą priima teritorinis mokesčių administratorius, sprendimas, prieš apskundžiant Mokestinių ginčų komisijai, privaloma tvarka privalo būti apskųstas centriniam mokesčių administratoriui. Situacija, kai kilusį mokestinį ginčą dėl mokesčių administratoriaus sprendimo ikiteisimine tvarka nagrinėja nors ir ne tos pačios, o aukštesnės grandies mokesčių administratorius, neužtikrina ginčo nagrinėjimo proceso objektyvumo ir nešališkumo, taip pat jį prailgina;

3. Užtikrinti aiškų, nuoseklų ir teisės principams atitinkantį ginčų nagrinėjimo procesą, įtvirtinant procesines nuostatas įstatymo lygmeniu.

Žmogaus teisių ir laisvių apsaugos bei gynimo teisinės garantijos turėtų būti reglamentuojamos įstatymais¹, Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) mokestinių ginčų nagrinėjimo procesas reglamentuojamas tik fragmentiškai, dalis procesinių nuostatų (pvz., dėl bylos šalių teisių ir pareigų, Komisijos narių ir kitų asmenų nušalinimo, ginčo nagrinėjimo posėdyje ir sprendimo priėmimo tvarkos) yra nustatytos tik Komisijos Darbo reglamente².

Teikiamais įstatymų projektais siekiama, kad mokestiniai ginčai apimtų visus ginčus, susijusius su mokesčių apskaičiavimu, deklaravimu ir vykdymu, t. y. ginčus, kilusius dėl mokesčių administravimo funkcijų įgyvendinimo. Tai leistų užtikrinti, kad visi ginčai – tiek dėl prievolės deklaravimo, tiek dėl apskaičiavimo (neatsižvelgiant į prievolės suformavimo būdą), tiek dėl ir iš jos kylančių pasekmių, pavyzdžiui, po prievolės suformavimo pradėtų išieškojimo veiksmų, būtų nagrinėjami vienoje mokestinius ginčus nagrinėjančioje institucijoje, taikant vieną procesą.

Taip pat teikiamais įstatymų projektais siekiama, kad teisinis reglamentavimas, susijęs su ginčų nagrinėjimu, būtų nuoseklesnis ir aiškesnis; įstatyminiu lygmeniu būtų išsamiai reglamentuotos ikiteisminio ginčų nagrinėjimo procedūros; Mokestinių ginčų komisijos teisės, mokestinių ginčų nagrinėjimas būtų atskirtas nuo mokesčio administratoriaus funkcijų ir koncentruotas specializuotoje ikiteisminėje mokestinius ginčus nagrinėjančioje institucijoje, tai užtikrintų mokestinio ginčo proceso objektyvumą ir nešališkumą, leistų plačiau panaudoti Mokestinių ginčų komisijos patirtį specifinėje mokesčių ginčų srityje³, išvengti ilgai trunkančio ir dažnai brangaus to paties ginčo nagrinėjimo teisme. Tai prisideda prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo priemonių plane⁴ išskirto 7.4 prioriteto „Veiksmingos žmogaus teisių ir laisvių apsaugos stiprinimas“ veiksmo „Siekiant paspartinti administracinių

¹ Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 1995 m. spalio 26 d. nutarimas, 1996 m. gruodžio 19 d. nutarimas.

² Komisijos pirmininko 2004 m. lapkričio 25 d. įsakymas Nr. 1-14 „Dėl Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. 172-6373).

³ ESTT 2010-10-21 sprendime byloje C-385/09 (*Nidera Handelscompagnie BV prieš Inspekciją*, ECLI:EU:C:2010:627; 40 punktas) padarė išvadą, kad Komisija yra teismas pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 267 straipsnį.

⁴ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2025 m. kovo 12 d. nutarimas Nr. 151 „Dėl Devynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano patvirtinimo“.

ginčų nagrinėjimą ir sumažinti administracinių teismų krūvį, nustatyti papildomas privalomas ikiteisminę tvarką nagrinėtinų administracinių ginčų kategorijas“, įgyvendinimo.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai.

Įstatymo projektą siūlo Mokestinių ginčų komisija.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymų projektuose aptarti teisiniai santykiai.

MAĮ 2 straipsnio 22 dalyje apibrėžta mokestinių ginčų sąvoka: mokestiniai ginčai – ginčai, kylantys tarp mokesčių mokėtojo ir mokesčių administratoriaus dėl sprendimo dėl patikrinimo akto tvirtinimo ar kito panašaus pobūdžio sprendimo, pagal kurį mokesčių mokėtojui naujai apskaičiuojamas ir nurodomas sumokėti mokestis, taip pat dėl mokesčių administratoriaus sprendimo atsisakyti grąžinti (įskaityti) mokesčio permoką (skirtumą). Vadovaujantis MAĮ 145 straipsnio 1 dalimi, mokestiniams ginčams MAĮ nustatoma ir reglamentuojama privaloma ikiteisminė jų nagrinėjimo procedūra. Ši nuostata neriboja mokesčių mokėtojo teisės po atitinkamo centrinio mokesčių administratoriaus sprendimo dėl mokestinio ginčo tiesiogiai kreiptis į teismą. Pagal MAĮ 145 straipsnio 2 dalį, MAĮ numatyta mokestinių ginčų nagrinėjimo procedūra taip pat taikoma nagrinėti mokesčių mokėtojo skundams dėl mokesčių administratoriaus sprendimo neatleisti nuo baudų bei (arba) delspinigių mokėjimo ir mokesčių administratoriaus atlikto mokesčių mokėtojo turimos mokesčio permokos įskaitymo.

MAĮ 146 straipsnyje nustatyta, kad skundai dėl mokesčių administratoriaus (jo pareigūno) sprendimų, nenurodytų MAĮ 145 straipsnyje, jų nepriėmimo, taip pat skundai dėl centrinio mokesčių administratoriaus sprendimų (jų nepriėmimo), kuriais mokestiniai ginčai nesprendžiami iš esmės, nagrinėjami Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ABTĮ) nustatyta tvarka.

Mokestinius ginčus nagrinėja: 1) centrinis mokesčių administratorius 2) Mokestinių ginčų komisija ir 3) teismas (MAĮ 147 straipsnis).

Vadovaujantis MAĮ 150 straipsniu, centrinis mokesčių administratorius nagrinėja mokestinius ginčus, kurie kyla tarp mokesčių mokėtojo ir vietos mokesčių administratoriaus.

Mokestinių ginčų komisija nagrinėja: 1) mokestinius ginčus, kylančius tarp mokesčių mokėtojo ir centrinio mokesčių administratoriaus; 2) mokesčių mokėtojo ir centrinio mokesčių administratoriaus mokestinius ginčus dėl centrinio mokesčių administratoriaus sprendimų, priimtų išnagrinėjus mokesčių mokėtojų skundus dėl vietos mokesčių administratoriaus sprendimų; 3) mokesčių mokėtojo ir centrinio mokesčių administratoriaus mokestinius ginčus, kai centrinis mokesčių administratorius per šio Įstatymo nustatytus terminus nepriėmė sprendimo dėl mokestinio ginčo (MAĮ 151 straipsnis).

Vadovaujantis MAĮ nuostatomis, Mokestinių ginčų komisija ikiteisimine tvarka iki 2021 m. nagrinėjo ginčus tik dėl mokesčių, pagal MAĮ administruojamų Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Mokesčių inspekcija) ir Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Muitinės departamentas) (pridėtinės vertės, pelno, gyventojų pajamų mokesčių, akcizų, maitų ir kt.). Nuo 2021 m. nagrinėjamų mokestinių ginčų sritis išsiplėtė, tai yra pradėta nagrinėti ginčus dėl mokesčio už aplinkos teršimą, administruojamo Aplinkos ministerijos Aplinkos apsaugos departamento (toliau – AAD). Tačiau ginčai dėl Aplinkos ministerijos reguliavimo sričiai priskirto mokesčio už valstybinius gamtos išteklius ikiteisminė mokestinių ginčų nagrinėjimo tvarka nėra taikoma. Toks teisinis reguliavimas ne tik klaidina mokesčių mokėtojus, bet ir neužtikrina galimybės mokesčių mokėtojams gauti greitą ir paprastą specialios srities žiniomis paremtą teisinį situacijos įvertinimą.

Ikiteisminė ginčų nagrinėjimo tvarka taip pat netaikoma mokesčių administratorių sprendimams dėl privalomosios tarifinės ir (arba) kilmės informacijos administruojant muitus, mokesčių administratoriaus sprendimams, priimamiems pagal MAĮ 37¹ straipsnio nuostatas

(išankstiniams įsipareigojimams), kurie yra teisiškai reikšmingi ir tiesiogiai susiję su mokesčių apskaičiavimu, deklaravimu ir sumokėjimu. MAĮ 2 straipsnyje nėra tiesiogiai apibrėžta, kad mokestiniams ginčams priskiriami ginčai dėl mokestinių nuostolių, dėl šių priežasčių teismų praktikoje šie ginčai nepriskiriami mokestiniams ginčams.

Vadovaujantis dabartiniu teisiniu reglamentavimu ne visais atvejais yra taikoma kelių grandžių ikiteisminė mokestinių ginčų nagrinėjimo tvarka, nes, pavyzdžiui, dėl dalies Valstybinės mokesčių inspekcijos sprendimų (pvz., dėl mokesčio permokos grąžinimo, atleidimo nuo baudų ir delspinigių mokėjimo ir pan.), centrinis mokesčių administratorius neveikia kaip ikiteisminė ginčus nagrinėjanti institucija, o priima sprendimus (sprendimus dėl patikrinimo akto tvirtinimo, sprendimus neatleisti nuo delspinigių ir (ar) baudos mokėjimo, sprendimus dėl mokesčio permokos (skirtumo) grąžinimo), po kurių mokesčių mokėtojas gali inicijuoti ikiteisminį ginčą Mokestinių ginčų komisijoje, pasinaudodamas viena ikiteisminių ginčų nagrinėjimo grandimi. Tokia pat tvarka skundžiami ir Aplinkos apsaugos departamento sprendimai. Dviejų grandžių ikiteisminė ginčų nagrinėjimo tvarka įprastai yra taikoma tik Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Muitinės departamentas) administravimo srityje. Taigi, MAĮ nustatyta ikiteisminė ginčų nagrinėjimo tvarka nėra vienodai taikoma visų mokesčių administratorių priimamų sprendimų atžvilgiu.

Šiuo metu MAĮ nustato, kad mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su mokesčių administratoriaus sprendimu, turi teisę jį per 20 dienų apskųsti Mokestinių ginčų komisijai (MAĮ 152 straipsnio 2 dalis). Mokestinių ginčų komisija sprendimą dėl mokestinio ginčo turi priimti per 60 dienų nuo skundo gavimo (155 straipsnio 3 dalis). Mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos sprendimu, turi teisę jį apskųsti. Numatyta, kad skundas teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo įteikimo dienos (MAĮ 159 straipsnio 3 dalis).

Pagal šiuo metu nustatytą teisinį reglamentavimą prašymą dėl proceso atnaujinimo mokesčio ginčo byloje Mokestinių ginčų komisijai gali paduoti tik mokesčių mokėtojas (MAĮ 160 straipsnio 3 dalis).

Šiuo metu MAĮ 155 straipsnio 4 dalyje nustatytos Mokestinių ginčų komisijos sprendimų rūšys (patvirtinti centrinio mokesčių administratoriaus sprendimą, panaikinti centrinio mokesčių administratoriaus sprendimą, iš dalies patvirtinti arba iš dalies panaikinti centrinio mokesčių administratoriaus sprendimą, pakeisti centrinio mokesčių administratoriaus sprendimą, perduoti skundą centriniam mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo) yra pritaikytos tik skundams dėl centrinio mokesčių administratoriaus sprendimų, nurodytų MAĮ, nagrinėti, todėl netinka tiems atvejams, kai peržiūra centriniame mokesčių administratoriuje netaikoma. Be to, šioje dalyje nurodytos nuostatos neatitinka kituose įstatymuose nustatytų administracinių ginčų sprendimų kategorijų.

MAĮ neregamentuota, kokias teises turi Mokestinių ginčų komisija, vykdydama savo funkcijas, pvz., nėra numatyta teisė kreiptis į Lietuvos vyriausiąjį administracinį teismą su prašymu ištirti, ar norminis administracinis aktas (ar jo dalis) atitinka įstatymų ar Vyriausybės norminių teisės aktų nuostatas, teisė kreiptis į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą su prašymu priimti prejudicinį sprendimą, teisė teikti pasiūlymus dėl mokesčių įstatymų ir kitų mokesčių teisės aktų tobulinimo ir kitos teisės, susijusios su Mokestinių ginčų komisijos funkcijų įgyvendinimu.

Taip pat MAĮ nėra reglamentuota kai kurių ginčo teisinį santykį reguliuojančių institutų, pvz., skundo priėmimo, laikymo nepaduotu, palikimo nenagrinėtinu ir pan. procedūrų, bylos nagrinėjimo atnaujinimo tvarkos ir kt., skundo dėl mokestinio ginčo nagrinėjimo sustabdymas numatytas tik dėl siauro aplinkybių rato (MAĮ 156 straipsnis), nenurodant, kada skundo nagrinėjimas gali būti atnaujinamas.

Mokestinių ginčų nagrinėjimui skirtos MAĮ IX skyriaus „Mokesčių administratoriaus sprendimų apskundimas. Mokestiniai ginčai“ nuostatos dėl nuolat besivystančių ir besikeičiančių administracinių teisinių santykių yra tobulintinos.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama.

Teikiamu Įstatymo projektu siūloma:

1. Patikslinti ir praplėsti mokestinio ginčo sąvoką.

Praplečiant ikiteismine mokestinių ginčų tvarka nagrinėjamų ginčų kategorijas ir nustatant, kad mokestiniai ginčai turi apimti visus ginčus, susijusius su mokesčių apskaičiavimu, deklaravimu ir mokestinių prievolių vykdymu ir užtikrinimu, bus sudaryta galimybė platesniam mokesčių mokėtojų ratui pasinaudoti šia ginčų nagrinėjimo tvarka bei užtikrinamas mokestinio ginčo proceso aiškumas ir paprastumas.

Su mokesčiais susijusių ginčų nagrinėjimas vienoje ikiteisminėje institucijoje (Mokestinių ginčų komisijoje) leistų asmenims paprasčiau ir aiškiau ginti savo teises. Tuo būtų užtikrinama, kad asmuo, nesutinkantis ne tik su mokesčių administratoriaus patikrinimo metu apskaičiuota mokestine prievole, bet ir su mokestinių nuostolių sumų nustatymu, nepriemokų ir (ar) su jais susijusių sumų dydžio nustatymu, mokestinių nepriemokų išieškojimu, išankstinio įsipareigojimo dėl mokesčių teisės aktų nuostatų taikymo, privalomosios kilmės ar tarifinės informacijos išdavimo administruojant muitus, asmens mokestinio statuso suteikimo arba praradimo, mokestinių paskolų (ne)suteikimo ir kt., galėtų savo teises ginčyti vienoje institucijoje, taikant vieną procesą.

2. Atsisakyti centrinio mokesčių administratoriaus, kaip ikiteisminės mokestinius ginčus nagrinėjančios institucijos. Numatyti, kad mokestiniai ginčai privaloma ikiteismine mokestinių ginčų tvarka būtų nagrinėjami tik Mokestinių ginčų komisijoje. Toks teisinis reglamentavimas sudarytų sąlygas visų mokesčių administratorių priimamų individualių administracinių aktų atžvilgiu taikyti vienodą ikiteisminę ginčų nagrinėjimo tvarką, užtikrintų proceso objektyvumą ir nešališkumą, ikiteisminį mokestinio ginčo procesą padarytų trumpesnį. Pažymėtina, kad ginčų nagrinėjimo tvarka, kuomet prieš kreipiantis į teismą dėl mokesčių administratoriaus sprendimo, privaloma pirmiausia pateikti skundą ikiteisminei mokestinius ginčus nagrinėjančiai institucijai, taikoma užsienio šalių (Europos ekonominės erdvės (EEE)) praktikoje⁵.

3. Patikslinti ir išsamiau bei aiškiau reglamentuoti skundo dėl mokestinio ginčo pateikimo Mokestinių ginčų komisijai ir šių skundo nagrinėjimo procedūras:

1) nustatyti ilgesnį vieno mėnesio (buvo 20 dienų) terminą mokesčių administratoriaus ir Mokestinių ginčų komisijos sprendimams apskūsti, sudarant didesnes galimybes mokesčių mokėtojams realizuoti teisę į gynybą;

2) numatyti galimybę mokesčių mokėtojams skundą paduoti tiesiogiai ar per mokesčių administratorių, nustatant, kad skundo nagrinėjimo terminas abiem atvejais pradedamas skaičiuoti tik Mokestinių ginčų komisijai gavus visą skundai nagrinėti reikalingą medžiagą. Tai leistų Mokestinių ginčų komisijai efektyviau išnaudoti skundai nagrinėti skirtą laiką;

3) įteisinti skundo dėl mokestinio ginčo nagrinėjimo Mokestinių ginčų komisijoje nuostatas, susijusias su posėdžių vedimo tvarka, numatant, kad posėdžiai gali vykti naudojant informacines ir elektroninių ryšių priemones, taip įstatymu įteisinant paprastesnę ir vienodą galimybę Mokestinių ginčų komisijos posėdžiuose dalyvauti ir savo teises ginti visų Lietuvos Respublikos regionų bei įvairaus amžiaus, sveikatos būklės ir išsilavinimo mokesčių mokėtojams ar jų atstovams;

4) terminus apibrėžti laikantis mėnesio, o ne dienų nustatymo taisyklės, kuri taikoma Administracinių bylų teisenos įstatyme: nustatyti dviejų mėnesių skundo nagrinėjimo Mokestinių ginčų komisijoje terminą, numatant galimybę tam tikrais įstatyme apibrėžtais atvejais jį pratęsti

⁵ Norvegijos Karalystėje, kai gaunamas sprendimas iš Skatteetaten (Norvegijos mokesčių administracijos), pvz., dėl mokesčių apskaičiavimo ar papildomo apmokestinimo, pirmiausia reikia pateikti skundą Skatteklagenemnda (Mokesčių apeliacijų tarybai) Tai yra privalomas administracinis skundų etapas („forvaltningsklage“). Tik po to, kai Mokesčių apeliacijų taryba priima sprendimą, arba jei skundas atmetamas, galima apskūsti sprendimą bendrosios kompetencijos teismui, t. y. pateikti bylą Oslo apygardos teismui (Oslo tingrett).

papildomai iki vieno mėnesio, taip sudarant galimybę optimizuoti proceso trukmę skirtingais ginčų sudėtingumo atvejais;

5) nustatyti vieno mėnesio (vietoj buvusių 60 dienų) terminą prašymui dėl skundo padavimo termino atnaujinimo išnagrinėjimui;

6) aiškiau reglamentuoti atsisakymo nagrinėti skundą, skundo palikimo nenagrinėtu, jo nutraukimo atvejus, taip pat išplėsti atvejų, kai Mokestinių ginčų komisija gali nuspręsti skundo dėl mokestinio ginčo (jo dalies) nagrinėjimą sustabdyti, sąrašą ir numatyti jų nagrinėjimo atnaujinimo tvarką. Skundo nagrinėjimo sustabdymas ir papildomas būtinų papildomų su mokestinių ginčų susijusių aplinkybių įvertinimas pasitarnautų pagrįsto sprendimo priėmimui;

7) pagal ABTĮ nustatytą principą išplėsti Mokestinių ginčų komisijos, priimamų sprendimų formuluotes. Tai leistų ne tik priimti Mokestinių ginčų komisijos sprendimo turinį atitinkančią formuluotę dėl mokesčių administratoriaus individualaus administracinio akto, tačiau ir dėl mokesčių administratoriaus veiksmo (neveikimo);

8) numatyti, kad prašymą dėl proceso atnaujinimo Mokestinių ginčų komisijai gali paduoti bet kuri ginčo šalis, tuo užtikrinant abiejų proceso dalyvių lygiateisiškumą;

9) numatyti, kad Mokestinių ginčų komisijos narys, nesutinkantis su priimtu sprendimu, turi teisę raštu išdėstyti savo nuomonę, kuri pridedama prie bylos.

4. Įstatyme reglamentuoti Mokestinių ginčų komisijos teisę kreiptis į Lietuvos vyriausiąją administracinę teisimą dėl norminio administracinio akto (ar jo dalies) atitikimo įstatymų ar Vyriausybės norminių teisės aktų nuostatoms; kreiptis į ESTT su prašymu priimti prejudicinį sprendimą, teikti pasiūlymus dėl mokesčių įstatymų ir kitų mokesčių teisės aktų tobulinimo; bendradarbiauti su Lietuvos Respublikos ir užsienio valstybių institucijomis bei įstaigomis savo veiklos klausimais, sudaryti sutartis ir susitarimus; pasitelkti ekspertus ir kitus specialistus, turinčius atitinkamą pasirengimą ir galinčius pateikti išvadas ginčijamu klausimu, tai padėtų įgyvendinti Mokestinių ginčų komisijos tikslą – objektyviai išnagrinėti mokesčių mokėtojo skundą ir priimti teisėtą bei pagrįstą sprendimą.

5. Pakeisti Mokestinių ginčų komisijos narių skyrimo tvarką. Tikslinga atsižvelgti į užsienio šalių praktiką, pagal kurią analogiškų ikiteisminių mokestinius ginčus nagrinėjančių institucijų narių kadencijos žymiai ilgesnės⁶, palyginus su Mokestinių ginčų komisijos nario kadencija, ir numatyti, kad jos pirmininkas ir nariai skiriami penkerių metų (buvo ketverių metų) kadencijai, neriboti kadencijų skaičiaus, taip būtų plačiau panaudojamos narių ekspertinės žinios bei skatinamas platesnio asmenų rato, įskaitant ir verslo atstovus, kandidatavimas į Mokestinių ginčų komisijos nario poziciją. Kadencijos trukmė turėtų būti ilgesnė ir dėl to, kad Mokestinių ginčų komisijos, plėtodama vienodą mokestinių ginčų praktiką, veikia kaip pagalba tradicinei teismų sistemai. Pažymėtina, kad pasitaiko atvejų, kai administracinės bylos nagrinėjimas užsitęsia iki 4-erių metų (pavyzdžiui, kai yra kreipimasis į ESTT arba byla stabdoma dėl tam tikrų faktų nustatymo ir pan.), todėl mokestinio ginčo nagrinėjimą Mokestinių ginčų komisijoje užbaigia kitos kadencijos nariai. Siekiant išlaikyti mokestinių ginčų praktikos vienodumą, būtina pratęsti Mokestinių ginčų komisijos narių kadencijos trukmę. Paminėtina ir tai, kad valstybei nėra tikslinga investuoti į aukščiausio lygio mokesčių ir teisės ekspertą, o vėliau jį prarasti dėl trumpos kadencijos trukmės.

6. Numatyti Mokestinių ginčų komisijos pareigą sprendimus priimti savarankiškai, nešališkai ir nepriklausomai, numatyti Mokestinių ginčų komisijos nario, taip pat ir specialisto, eksperto, vertėjo ir posėdžio sekretoriaus nusišalinimo (nušalinimo) nagrinėjant bylą atvejus, taip pat numatyti atvejį, kad Mokestinių ginčų komisijos narys Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu atleidžiamas iš pareigų prieš terminą, kai jis neatitinka nepriekaištingos reputacijos reikalavimų.

Įstatymo projekte numatyti ir kiti pakeitimai, padėsiantys geriau ir objektyviau įgyvendinti mokestinių ginčų procedūras.

⁶Pavyzdžiui, Danijos Karalystės Nacionalinio mokesčių tribunolo (Landsskatteretten) nario kadencijos trukmė – 6 metai; Airijos Respublikos Mokesčių apeliacinės komisijos nario kadencijos trukmė – 7 metai.

Teikiamais Lietuvos Respublikos mokesčio už valstybinius gamtos išteklius įstatymo Nr. I-1163 9 straipsnio pakeitimo įstatymu siūloma nustatyti, kad Aplinkos apsaugos departamento individualūs administraciniai aktai, pagal kuriuos apskaičiuotas ir nurodytas sumokėti mokestis už valstybinius gamtos išteklius ir (ar) su šiuo mokesčiu susijusios sumos (baudos, delspinigiai), būtų skundžiami Mokestinių ginčų komisijai. Tokiu būdu būtų užtikrinta, kad visi ginčai dėl aplinkosauginių mokesčių bus nagrinėjami vienoda tvarka ir mokesčių mokėtojams bus suteikta galimybė naudotis paprastesne ikiteismine ginčų nagrinėjimo tvarka, o ne iš karto po priimto Aplinkos apsaugos departamento individualaus administracinio akto priėmimo kreiptis į administracinę teisimą.

Teikiamu Lietuvos Respublikos muitinės įstatymo Nr. IX-2183 38 straipsnio pakeitimo įstatymu teikiami redakcinio pobūdžio pataisymai.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymų projektus toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir, kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta.

Neigiamų pasekmių nenumatoma.

Numatomos teigiamos pasekmės:

1. Išplečiant nagrinėjamų mokestinių ginčų kategoriją, mokesčių mokėtojams sudaromos didesnės galimybės pasinaudoti savo pažeistų teisių gynyba. Mokestinių ginčų sąvokos išplėtimas užtikrintų vienodą galimybę mokesčių mokėtojams supaprastinti mokestinių ginčų procesą, būtų pasiekta efektyvesnė asmenų teisių apsauga. Įtraukiant naujas ginčų rūšis, būtų sudaryta galimybė mokesčių mokėtojams plačiau pasinaudoti ikiteismine ginčų nagrinėjimo tvarka. Atsisakant vienos ikiteisminių ginčų nagrinėjimo grandies (skundo nagrinėjimo centrinio mokesčių administratoriaus įstaigoje), ginčų nagrinėjimo procesas tampa trumpesnis ir objektyvesnis.

2. MAI išsamiau reglamentuojant ikiteisminę mokestinių ginčų nagrinėjimo tvarką, t. y. patikslinant ir išsamiau bei aiškiau reglamentuojant skundo dėl mokesčio ginčo pateikimo Komisijai ir šių skundo nagrinėjimo procedūras, įstatymo lygmeniu reglamentuojant Komisijos teises, pakeičiant Komisijos narių skyrimo tvarką, įstatymo lygmeniu numatant Komisijos narių ir ginčo proceso šalių nusišalinimo atvejus, įtvirtinant nuostatas, užtikrinančias abiejų proceso dalyvių lygiateisiškumą ir kt., ji bus aiškesnė savo teises ginantiems mokesčių mokėtojams, vykstantys procesai bus atviri ir aiškūs, bus didinamas visuomenės pasitikėjimas ikiteismine ginčų nagrinėjimo sistema.

3. Atsižvelgiant į tai, kad dėl Mokestinių ginčų komisijos, kaip specializuotos ikiteisminės mokestinius ginčus nagrinėjančios institucijos, disponuojančios darbuotojų, turinčių reikiamą kompetenciją ir profesinę patirtį, ištekliais, skundai dėl apie trejų ketvirtadalių išspręstų ginčų teismams nėra teikiami⁷, tikėtina, kad privaloma ikiteismine tvarka nagrinėjant didesnę mokestinių ginčų skaičių, teismų darbo krūvis sumažės, arba tokių bylų nagrinėjimas teismuose būtų paprastesnis ir greitesnis, nes Mokestinių ginčų komisija jau būtų nustačiusi esmines ginčo faktines ir kitas aplinkybes.

6. Kokią įtaką priimti įstatymai turės kriminogeninei situacijai, korupcijai.

Priimti įstatymai kriminogeninei situacijai ir korupcijai neigiamos įtakos neturės.

Pareigos Mokestinių ginčų komisijai sprendimus priimti savarankiškai, nešališkai ir nepriklausomai, nustatymas, atvejo, kuomet Mokestinių ginčų komisijos narys Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu atleidžiamas iš pareigų prieš terminą, kai jis neatitinka nepriekaištingos reputacijos reikalavimų, numatymas, Mokestinių ginčų komisijos nario (taip pat

⁷ Vadovaujantis Mokestinių ginčų komisijos 2024 m. veiklos ataskaitos duomenimis, 72 proc. 2024 m. Mokestinių ginčų komisijos priimtų sprendimų nebuvo skundžiami teismui. Tai reiškia, kad net trys ketvirtadaliai Komisijos sprendimų tapo vykdytiniais.

specialisto, eksperto, vertėjo ir posėdžio sekretoriaus) nusišalinimo (nušalinimo), nagrinėjant bylą, tvarkos išdėstymas, padėtų įtvirtinti interesų konflikto prevenciją, skaidraus, nešališko ir nuo interesų įtakos apsaugoto sprendimų priėmimo mechanizmą, atitinkantį antikorupcijos prevencijos principus, didintų mokesčių mokėtojų pasitikėjimą valstybės institucijomis.

7. Kaip įstatymų įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

Įstatymų įgyvendinimas prisidės prie palankesnės verslui aplinkos kūrimo.

Atlikus LAGK 2024 m. veiklos ataskaitos analizę⁸, matyti, kad 2024 m. dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos sprendimų buvo pateikta 114 skundų. Išanalizavus paskelbtų LAGK sprendimų turinį⁹, pažymėtina, kad mokesčių mokėtojai, be kita ko, inicijavo ginčus, susijusius su turto pardavimo pajamų nedeklaravimu, mokestinės lengvatos taikymu, įvairiais su gyventojų pajamų mokesčio apskaičiavimu, deklaravimu mokestinės paskolos (ne)sudarymu susijusiais klausimais, taip pat ginčus dėl mokestinės prievolės apskaičiavimo panaikinimo, PVM permokos negrąžinimo, priverstinio mokesčių išieškojimo, mokestinės nepriemokos, dėl išregistravimo iš OSS schemos, (ne)išregistravimo iš PVM mokėtojų sąrašo, ir kt. Taip pat LAGK buvo inicijuotas ginčas dėl Muitinės departamento apskaičiuotų mokesčių.

Nauju teisiniu reguliavimu ikiteisminė mokestinių ginčų nagrinėjimo tvarka taps taikoma platesniam ginčų ratui, bus aiškiai atskirtas ikiteisminis administracinių ir mokestinių ginčų nagrinėjimas, todėl naujai reglamentuota ginčų nagrinėjimo tvarka taps aiškesnė ginantiems savo teises fiziniams ir juridiniams asmenims ir didžiąja dalimi sudarys galimybę mokesčių mokėtojams savo teises ginti nesikreipiant dėl teisminės gynybos.

Procesinių terminų prailginimas sudarys geresnes sąlygas pasinaudoti teise į gynybą, o vienos ginčo nagrinėjimo grandies (centrinio mokesčių administratoriaus) atsisakymas procesą padarys optimalesnį ir spartesnį.

8. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

Įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios.

Parengtas MAĮ pakeitimo projektas. Įstatymų įgyvendinamieji teisės aktai nurodyti šio aiškinamojo rašto 12 punkte.

10. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Įstatymų projektai parengti laikantis Valstybinės kalbos ir Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų. Teikiamuose įstatymų projektuose neapibrėžiamos naujos ir nekeičiamos esamos sąvokos ir terminai.

11. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus.

Įstatymų projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus.

⁸ https://lagk.lrv.lt/public/canonical/1741003899/1222/VEIKLOS_ATASKAITA_2024.pdf

⁹ <https://lagk.lrv.lt/lt/naudinga-informacija/komisijos-praktika/valstybine-mokesciu-inspekcija-prie-finansu-ministerijos/>

12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti.

Priėmus įstatymų projektus, Mokestinių ginčų komisija, Valstybinė mokesčių inspekcija, Muitinės departamentas, Aplinkos ministerija ar jos įgaliosios institucijos turės priimti įstatymų įgyvendinamuosius teisės aktus.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais).

Komisija, įvertinusi LAGK pateiktus duomenis apie mokestines bylas bei administracinių teismų paskelbtus sprendimus ir jų turinį, vertina, kad naujų mokestinių ginčų išnagrinėjimas laiku būtų užtikrintas efektyviai organizuojant darbą, per procesų optimizavimą, resursų perskirstymą ir profesionalumo (našumo) didinimą.

Remiantis Komisijos atliktais preliminariais skaičiavimais, papildomų kategorijų mokestinių ginčų nagrinėjimas Komisijoje galėtų būti įgyvendinamas Komisijai skirtų valstybės biudžeto asignavimų ribose be papildomų resursų.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados.

Įstatymų projektų rengimo metu specialistų vertinimų ir išvadų negauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis.

Mokesčiai, ikiteisminis ginčų nagrinėjimas, mokestinis ginčas

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai.

Nėra.

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
MUITINĖS ĮSTATYMO NR. IX-2183
38 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2025 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 38 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 38 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„38 straipsnis. Mokestiniai ir kiti su mokesčiais susiję ginčai

Šio įstatymo 31–37 straipsniai netaikomi ginčams, kurie nagrinėjami Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo nustatyta tvarka.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2026 m. ... d.

2. Skundai, įteikti iki šio įstatymo įsigaliojimo, nagrinėjami iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusia tvarka.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
MOKESČIO UŽ VALSTYBINIUS GAMTOS IŠTEKLIUS ĮSTATYMO NR. I-1163
9 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2025 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 9 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„9 straipsnis. Ginčų nagrinėjimas

1. Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos ir teritorinių valstybinių mokesčių inspekcijų, Aplinkos ministerijos ar jos įgaliotų institucijų veiksmai arba neveikimas taikant šį įstatymą gali būti skundžiami pagal Administracinių bylų teisenos įstatymą, jeigu šiame straipsnyje nenustatyta kitaip.

2. Ginčai dėl mokesčio už valstybinius gamtos išteklius ir su juo susijusių delspinigių bei ekonominių sankcijų apskaičiavimo, deklaravimo, sumokėjimo privaloma ikiteismine tvarka nagrinėjami Mokestinių ginčų komisijoje prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo nustatyta tvarka.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2026 m. ... d.

2. Skundai, įteikti iki šio įstatymo įsigaliojimo, nagrinėjami iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusia tvarka.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
IKITEISMINIO GINČŲ DĖL MOKESČIŲ
NAGRINĖJIMO TVARKOS
ĮSTATYMAS**

2025 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis įstatymas nustato Mokestinių ginčų komisijos statusą, sudarymo tvarką ir kompetenciją bei veiklos pagrindus, privalomo ikiteisminio ginčų dėl viešojo administravimo subjektų priimtų individualių administracinių aktų dėl mokesčių ir mokestinių ginčų nagrinėjimo Mokestinių ginčų komisijoje tvarką ir šių ginčų nagrinėjimo procedūrinius reikalavimus.

2 straipsnis. Mokestinių ginčų komisijos statusas

1. Mokestinių ginčų komisija yra nepriklausoma ikiteisminė institucija, viešasis juridinis asmuo, biudžetinė įstaiga, finansuojama iš valstybės biudžeto. Mokestinių ginčų komisijai vadovauja jos pirmininkas.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė tvirtina Mokestinių ginčų komisijos nuostatus. Mokestinių ginčų komisija kartą per metus teikia informaciją apie savo veiklą Vyriausybei.

3. Mokestinių ginčų komisija, nagrinėdama skundus, sprendimus priima savarankiškai, nešališkai ir nepriklausomai, vadovaujasi Lietuvos Respublikos įstatymais, Europos Sąjungos teisės aktais, Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktika, kitas teisės aktais.

3 straipsnis. Mokestinių ginčų komisijos sudėtis, narių paskyrimas eiti pareigas ir atleidimas iš jų, darbo apmokėjimas

1. Mokestinių ginčų komisiją sudaro jos pirmininkas ir keturi nariai, skiriami penkeriems metams. Mokestinių ginčų komisijos pirmininką ir narius Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko teikimu skiria Vyriausybė. Ministras Pirmininkas teikia Vyriausybei Mokestinių ginčų komisijos pirmininko ir narių kandidatūras.

2. Mokestinių ginčų komisijos pirmininku ir nariu gali būti skiriamas asmuo, kuris atitinka šiuos reikalavimus:

- 1) turi Lietuvos Respublikos pilietybę;
- 2) yra ne vyresnis nei 65 metų;
- 3) yra nepriekaištingos reputacijos;
- 4) turi aukštąjį universitetinį finansų, teisės ar ekonomikos srities išsilavinimą – bakalauro ir magistro kvalifikacinius laipsnius arba vienpakopį universitetinį išsilavinimą;
- 5) turi ne mažesnę kaip 5 metų darbo stažą mokesčių, muitų ar įmonių teisės srityje.

3. Asmuo negali būti laikomas nepriekaištingos reputacijos ir skiriamas Mokestinių ginčų komisijos pirmininku ar nariu, jeigu jis:

- 1) įsiteisėjusiu apkaltinamuoju teismo nuosprendžiu pripažintas padaręs nusikalstamą veiką;
- 2) yra atleistas iš teisėjo, prokuroro, notaro, antstolio pareigų, išbrauktas iš advokatų sąrašo arba atleistas iš valstybės tarnybos už šiurkščius profesinės ar tarnybinės veiklos pažeidimus ir nuo šio atleidimo nepraėjo penkeri metai;
- 3) piktnaudžiauja psichotropinėmis, narkotinėmis, toksinėmis medžiagomis, alkoholiu ar kitomis psichiką veikiančiomis medžiagomis.

4. Pasibaigus Mokestinių ginčų komisijos pirmininko ir narių paskyrimo terminui, Mokestinių ginčų komisijos pirmininkas ir nariai pareigas eina, iki jie paskiriami kitai kadencijai arba iki paskiriami nauji nariai.

5. Mokestinių ginčų komisijos pirmininkas ir nariai turi teisę atsistatydinti. Mokestinių ginčų komisijos pirmininkas ir narys Vyriausybės nutarimu atleidžiamas nepasibaigus paskyrimo terminui, kai jis:

- 1) praranda Lietuvos Respublikos pilietybę;
- 2) pagal sveikatos priežiūros įstaigos išvadą nebegali eiti šių pareigų;
- 3) neatitinka nepriekaištingos reputacijos reikalavimų;
- 4) įsiteisėja teismo nuosprendis, kuriuo jam paskirta bausmė už sunkų ar labai sunkų nusikaltimą, nusikalstamą veiką tarnybai ir viešiesiems interesams ar korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką arba bausmė, dėl kurios jis negali eiti savo pareigų;

5) padaro šiurkštų tarnybinių nusižengimą (nustatant, ar padarytas šiurkštus tarnybinis nusižengimas, *mutatis mutandis* vadovaujamas Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymu).

6. Mokestinių ginčų komisijos pirmininko ar nario įgaliojimai nutrūksta, kai jis:

- 1) išrenkamas arba paskiriamas į kitas pareigas;
- 2) miršta.

7. Mokestinių ginčų komisijos pirmininkas ir nariai yra valstybės pareigūnai. Mokestinių ginčų komisijos narių darbas Mokestinių ginčų komisijoje laikomas darbu pagrindinėje darbovietėje ir apmokamas Lietuvos Respublikos valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo nustatyta tvarka. Mokestinių ginčų komisijos pirmininkui ir nariams, atleidžiamiems iš pareigų, kai pasibaigia jų kadencija, sumokama vieno mėnesio jų vidutinio darbo užmokesčio dydžio išeitinė išmoka, išskyrus atvejus, kai jie paskiriami kitai kadencijai.

8. Mokestinių ginčų komisijos nariams taikomi Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 5, 27, 28, 30, 34 straipsniai, jiems, vadovaujantis Lietuvos Respublikos darbo kodekso nuostatomis, gali būti suteikiamos šios tikslinės atostogos: nėštumo ir gimdymo, tėvystės, mokymosi, nemokamos, ir taikomos Darbo kodekse nustatytos lengvatos asmenims, auginantiesiems vaikus. Mokestinių ginčų komisijos pirmininkui ir nariams Valstybės tarnybos įstatyme nustatyti nepriekaištingos reputacijos reikalavimai taikomi tiek, kiek jų nereglamentuoja šis įstatymas.

9. Mokestinių ginčų komisijos narys pareigas gali eiti tik Mokestinių ginčų komisijoje, taip pat dirbti mokslinį, pedagoginį ar kūrybinį darbą. Mokestinių ginčų komisijos narys negali gauti jokio kito atlyginimo, išskyrus darbo užmokestį, nustatytą pagal einamas pareigas, užmokestį už mokslinį bei pedagoginį darbą ir autorinį atlyginimą už kūrybinę veiklą, jeigu tokia veikla nesukelia viešųjų ir privačiųjų interesų konflikto, taip pat užmokestį už dalyvavimą Europos Sąjungos, tarptautinių organizacijų, užsienio valstybių finansuojamuose arba Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo, Mokestinių ginčų komisijos vystomuose, organizuojamuose ir administruojamuose projektuose.

10. Mokestinių ginčų komisijos pirmininkas Mokestinių ginčų komisijos nariams suteikia atostogas, papildomas poilsio dienas, siunčia juos į komandiruotes ir priima kitus sprendimus, susijusius su Mokestinių ginčų komisijos narių tarnybos santykiais, išskyrus sprendimus dėl Mokestinių ginčų komisijos narių skyrimo į pareigas ar atleidimo iš jų ir Ministro Pirmininko priimamus sprendimus dėl Mokestinių ginčų komisijos narių skatinimo, tarnybinių nuobaudų jiems skyrimo. Sprendimus dėl Mokestinių ginčų komisijos pirmininko tarnybos santykių (išskyrus sprendimus dėl skyrimo į pareigas ir atleidimo iš jų, taip pat Ministro Pirmininko priimamus sprendimus dėl skatinimo, tarnybinių nuobaudų skyrimo) Vyriausybės pavedimu priima finansų ministras. Mokestinių ginčų komisijos pirmininkui ir nariams tarnybinių nuobaudų *mutatis mutandis* skiriamos, jie skatinami, kasmetinės atostogos suteikiamos Valstybės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka.

4 straipsnis. Mokestinių ginčų komisijos administracija

1. Mokestinių ginčų komisijos veiklą užtikrina administracija, kurią sudaro valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis. Mokestinių ginčų komisijos valstybės

tarnautojų priėmimo į pareigas ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, priėmimo į darbą tvarką, darbo užmokesčio jiems mokėjimo tvarką bei darbo sąlygas nustato Valstybės tarnybos įstatymas, Darbo kodeksas ir kiti teisės aktai.

2. Mokestinių ginčų komisijos administracijos struktūrą, pareigybių sąrašą ir pareigybių aprašymus tvirtina Komisijos pirmininkas.

5 straipsnis. Mokestinių ginčų komisijos narių atranka

1. Pretendentes į Mokestinių ginčų komisijos narius Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka atranka Lietuvos Respublikos finansų ministro ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministro sudaryta atrankos komisija, atsižvelgdama į nustatytus reikalavimus pretendents ir pokalbio su pretendents, rezultatus.

2. Pretendentų atranką organizuoja Lietuvos Respublikos finansų ministerija. Pretendentes į Mokestinių ginčų komisijos narius pateikia Finansų ministerijai dokumentus, patvirtinančius, kad jis atitinka šio įstatymo nustatytus reikalavimus.

3. Finansų ministerija, nustačiusi, kad pateikti dokumentai nepatvirtina pretendento atitikties šio įstatymo nustatytiems reikalavimams, motyvuotu sprendimu grąžina šiuos dokumentus juos pateikusiam pretendentiui. Šis Finansų ministerijos sprendimas gali būti skundžiamas Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

4. Atrankos komisiją sudaro ir šios komisijos nuostatus tvirtina Lietuvos Respublikos finansų ministras ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministras. Atrankos komisijos nariais skiriami nepriekaištingos reputacijos, kaip tai apibrėžta Valstybės tarnybos įstatyme, asmenys.

5. Per pokalbį Atrankos komisija įvertina pretendento žinias ir įgūdžius, kurių reikia Mokestinių ginčų komisijos nario funkcijoms atlikti, galimybes panaudoti turimas žinias ir praktinius įgūdžius. Įvykus pokalbiui Atrankos komisija sprendime Ministrui Pirmininkui motyvuotai rekomenduoja vieną ar kelis pretendentes, tinkamiausius būti Mokestinių ginčų komisijos nariais.

6 straipsnis. Mokestinių ginčų komisijos kompetencija

1. Mokestiniais ginčams šiame Įstatyme nustatoma ir reglamentuojama privaloma ikiteisminė jų nagrinėjimo procedūra.

2. Šiame Įstatyme numatyta mokestinių ginčų nagrinėjimo procedūra taip pat taikoma nagrinėti mokesčių mokėtojo skundams dėl mokesčių administratoriaus sprendimo:

- 1) neatleisti nuo baudų bei (arba) delspinigių mokėjimo;
- 2) dėl mokesčio permokos įskaitymo;
- 3) nepritarti mokesčių mokėtojo prašyme nurodytam mokesčių teisės aktų nuostatų taikymui pagal Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 37¹ straipsnį;
- 4) dėl privalomosios tarifinės ir (arba) kilmės informacijos administruojant muitus.
- 5) kai kituose įstatymuose yra numatyta mokesčių mokėtojo skundą nagrinėti taikant mokestinių ginčų nagrinėjimo procedūrą.

2. Mokestinių ginčų komisija privaloma ikiteismine tvarka taip pat nagrinėja ginčus pagal asmenų pateikiamus skundus dėl šiame straipsnyje nurodytų individualių administracinių aktų nepriėmimo ir/ar veiksmų (neveikimo).

3. Mokestinių ginčų komisija nagrinėja šiame straipsnyje nurodytus ginčus tik dėl Mokesčių administravimo įstatymo 13 straipsnyje nurodytų mokesčių.

4. Mokestinių ginčų komisija privaloma ikiteismine tvarka nagrinėja mokestinius ginčus, kuriems taikoma Mokesčių administravimo įstatymo 145 straipsnyje nustatyta mokestinių ginčų procedūra, kai ginčas kyla tarp mokesčių mokėtojo ir mokesčių administratoriaus.

7 straipsnis. Mokestiniai ginčai

Mokestiniai ginčai – ginčai, kylantys tarp mokesčių mokėtojo ir mokesčių administratoriaus dėl individualaus administracinio akto, veiksmo ir (ar) neveikimo, susijusio su mokesčio ir (ar) su juo susijusių sumų apskaičiavimu, deklaravimu, grąžinimu (įskaitymu) ar mokestinės prievolės vykdymu ir užtikrinimu, įskaitant ginčus:

- 1) dėl neatleidimo nuo su mokesčių susijusių sumų mokėjimo;
- 2) dėl išankstinio įsipareigojimo dėl mokesčių teisės aktų nuostatų taikymo;
- 3) dėl privalomosios kilmės ar tarifinės informacijos išdavimo administruojant muitus;
- 4) dėl mokestinio laikotarpio nuostolių;
- 5) dėl asmens mokestinio statuso įgijimo arba praradimo;
- 6) kai kituose įstatymuose yra numatyta skundą nagrinėti taikant mokestinių ginčų nagrinėjimo procedūrą.

Alternatyva:

Mokestiniai ginčai – ginčai, kylantys tarp mokesčių mokėtojo ir mokesčių administratoriaus dėl individualaus administracinio akto ir (ar) veiksmo (neveikimo), susijusių su mokesčių administravimo funkcijų įgyvendinimu.

8 straipsnis. Teisė kreiptis į Mokestinių ginčų komisiją

Į Mokestinių ginčų komisiją jos kompetencijai priskirtais klausimais turi teisę kreiptis visi asmenys, manantys, kad jų teisės yra pažeistos.

9 straipsnis. Mokestinių ginčų komisijai pateikiamo skundo forma ir turinys

1. Mokestinių ginčų komisijai asmenų pateiktame skunde (toliau – skundas) turi būti nurodyti:

- 1) Mokestinių ginčų komisijos, kuriai teikiamas skundas, pavadinimas;
- 2) skundo surašymo data ir vieta;
- 3) skundą paduodančio asmens (toliau – pareiškėjas) vardas, pavardė (pavadinimas), asmens kodas (kodas), gyvenamosios vietos (buveinė), jeigu pareiškėjas turi, – ir elektroninio pašto adresas, telefono, fakso numeriai ar kitų elektroninių ryšių priemonių adresai, taip pat pareiškėjo atstovo, jeigu toks yra, vardas, pavardė ir adresas, jeigu žinomi, – ir atstovo elektroninio pašto adresas, telefono, fakso numeriai ar kitų elektroninių ryšių priemonių adresai;
- 4) viešojo administravimo subjekto, kurio individualus administracinis aktas arba veiksmai (neveikimas) skundžiami, pavadinimas;
- 5) konkretus skundžiamas individualus administracinis aktas, jo numeris, priėmimo data ar konkretus skundžiamas veiksmas (neveikimas), jo įvykdymo data;
- 6) trečiųjų suinteresuotų asmenų vardai, pavardės (pavadinimai), asmens kodai (kodai, jeigu žinomi), gyvenamosios vietos (buveinės) adresas, jeigu žinomi, – ir elektroninio pašto adresai, telefono ir fakso numeriai, kitų elektroninių ryšių priemonių adresai;
- 7) aplinkybės, kuriomis pareiškėjas grindžia savo reikalavimą, ir tai patvirtinantys įrodymai, liudytojų vardai, pavardės ir gyvenamosios vietos adresai, kitų įrodymų buvimo vieta; informacija apie kliūtis pateikiant įrodymus;
- 8) pareiškėjo reikalavimas;
- 9) prie skundo pridedamų dokumentų sąrašas.

2. Skundas rengiamas rašytine forma ir gali būti pateikiamas šiais būdais: tiesiogiai, paštu ar elektroninių ryšių priemonėmis. Paduodant skundą elektroninių ryšių priemonėmis, asmens tapatybė patvirtinama pasirašant kvalifikuotu elektroniniu parašu. Skundą pasirašo pareiškėjas ar jo atstovas. Prie atstovo paduodamo skundo turi būti pridedamas įgaliojimas ar kitoks dokumentas, patvirtinantis atstovo įgaliojimus.

3. Skundas turi būti surašomas lietuvių kalba, o jeigu jis surašytas kita kalba, turi būti pridedamas įstatymų nustatyta tvarka patvirtintas skundo vertimas į lietuvių kalbą. Šioje dalyje nustatytas reikalavimas taikomas ir skundo priedams.

4. Prie skundo pridedami šie priedai:

1) skundžiamas individualus administracinis aktas;
2) dokumentas, patvirtinantis skundžiamo individualaus administracinio akto gavimo datą, arba kai skundžiami veiksmai (neveikimas), – reikalavimų, prieštaravimų viešojo administravimo subjektui įteikimo datą;

3) dokumentai ir kiti įrodymai, kuriais pareiškėjas grindžia savo reikalavimus.

5. Mokesčių mokėtojas privalo pateikti Mokestinių ginčų komisijai visus dokumentus (ne valstybine kalba įformintų dokumentų autentiškus vertimus į valstybinę kalbą) ir įrodymus, kuriais grindžia savo nesutikimą su mokesčių administratoriaus individualius administraciniu aktu arba veiksmu (neveikimu) ir savo reikalavimą. Tais atvejais, kai mokesčių mokėtojas jų negali pateikti arba reikalingas papildomas terminas jų pateikimui, mokesčių mokėtojas nurodo motyvuotas priežastis.

6. Skunde turi būti nurodyta, ar nagrinėjant skundą Mokestinių ginčų komisijos posėdyje bus reikalingas vertėjas. Tokiu atveju vertėją parenka ir išlaidas už jo suteiktas paslaugas apmoka Mokestinių ginčų komisija. Vertėją gali pakviesti pareiškėjas savo iniciatyva, tačiau tokiu atveju jis turi sumokėti jam už suteiktas paslaugas.

7. Paduodamo skundo, jo priedų ir kitų prie skundo pridedamų dokumentų egzempliorių (kopijų) turi būti tiek, kad juos būtų galima įteikti kiekvienai bylos šaliai ir vienas egzempliorius dar liktų Mokestinių ginčų komisijoje, išskyrus atvejus, kai skundas paduodamas elektroninių ryšių priemonėmis. Kai skundas paduodamas elektroninių ryšių priemonėmis, prie jo turi būti pridedamos ir skundo priedų skaitmeninės kopijos.

10 straipsnis. Skundų padavimo tvarka ir terminai

1. Skundas paduodamas ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo skundžiamo individualaus administracinio akto įteikimo suinteresuotai šaliai dienos arba nuo termino individualiam administraciniam aktui priimti pasibaigimo dienos. Skundo nagrinėjimo terminas pradedamas skaičiuoti nuo skundo ir susijusios medžiagos gavimo Mokestinių ginčų komisijoje.

2. Skundas paduodamas Mokestinių ginčų komisijai per viešojo administravimo subjektą, kurio individualus administracinis aktas skundžiamas arba tiesiogiai.

3. Kai skundas paduodamas per viešojo administravimo subjektą, pastarasis per 3 darbo dienas nuo skundo gavimo dienos Mokestinių ginčų komisijai persiunčia skundą, jo priedus bei visą turimą su skundu susijusią medžiagą.

4. Kai skundas paduodamas tiesiogiai, Mokestinių ginčų komisija išsiunčia per 5 darbo dienas skundo kopijas viešojo administravimo subjektui, tretiesiems suinteresuotiems asmenims. Viešojo administravimo subjektas per 5 darbo dienas nuo skundo gavimo dienos pateikia Mokestinių ginčų komisijai visą turimą su skundu susijusią medžiagą.

11 straipsnis. Praleisto termino skundui paduoti atnaujinimas

1. Pareiškėjo prašymu praleistas terminas skundui paduoti gali būti atnaujintas, jeigu Mokestinių ginčų komisija nusprendžia, kad pareiškėjas terminą praleido dėl svarbių priežasčių.

2. Prašyme atnaujinti terminą skundui paduoti nurodomos termino praleidimo priežastys ir pateikiami šias priežastis patvirtinantys įrodymai. Prašymas paduodamas kartu su skundu.

3. Prašymas atnaujinti terminą skundui paduoti išnagrinėjamas ir sprendimas dėl praleisto termino atnaujinimo priimamas per vieną mėnesį nuo prašymo su termino praleidimo priežastis patvirtinančiais įrodymais pateikimo dienos. Jeigu atsisakoma atnaujinti terminą skundui paduoti, surašomas motyvuotas Mokestinių ginčų komisijos sprendimas, kuriuo atsisakoma priimti skundą nagrinėti. Atnaujinsi skundo padavimo terminą, Mokestinių ginčų komisija sprendžia, ar skundas gali būti priimtas nagrinėti.

4. Kai priimamas sprendimas atnaujinti praleistą terminą skundai paduoti, sustabdomas ginčijamų ir iki šio sprendimo priėmimo dienos dar neišieškotų mokesčių, baudų ir delspinigių priverstinis išieškojimas. Išieškojimo sustabdymas nėra kliūtis paskirti bet kokią mokesstinės prievolės įvykdymo užtikrinimo priemonę, nustatytą šio Mokesčių administravimo įstatymo 95 straipsnyje, ar pagrindas ją naikinti.

5. Mokestinių ginčų komisijos sprendimas, kuriuo nepatenkinamas prašymas dėl skundo padavimo termino atnaujinimo, gali būti apskūstas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

12 straipsnis. Skundo priėmimas, trūkumų pašalinimas, bylų sujungimas ir išskyrimas

1. Mokestinių ginčų komisija, gavusi skundą ir su juo susijusią medžiagą, per 5 darbo dienas nuo jo gavimo dienos sprendžia, ar skundas gali būti priimtas nagrinėti.

2. Mokestinių ginčų komisija sprendimu pareiškėjui nustato 15 dienų terminą skundo trūkumams pašalinti, kuris pradedamas skaičiuoti nuo sprendimo gavimo dienos, jeigu skundas neatitinka šio įstatymo 4 straipsnyje nustatytų reikalavimų.

3. Jeigu pareiškėjas per šio straipsnio 2 dalyje nustatytą terminą pašalina skundo trūkumus, skundas laikomas paduotu pradinio jo pateikimo dieną, o skundo išnagrinėjimo terminai pradedami skaičiuoti nuo trūkumų pašalinimo dienos.

4. Mokestinių ginčų komisija sprendimu atsisako priimti skundą nagrinėti, jeigu:

- 1) skundą paduoda neveiksnius tam tikroje srityje asmuo;
- 2) skundą pareiškėjo vardu paduoda neįgaliotas asmuo;
- 3) skundo nagrinėjimas nepriskirtinas Mokestinių ginčų komisijos kompetencijai;
- 4) praleistas skundo padavimo terminas ir pareiškėjas neprašo jo atnaujinti ar toks prašymas atmetamas;

5) yra nagrinėjamas ar išnagrinėtas ginčas arba dėl ginčo yra priimtas sprendimas nutraukti bylą tarp tų pačių šalių, dėl to paties dalyko ir tuo pačiu pagrindu Mokestinių ginčų komisijoje ar teisme;

6) per nustatytą terminą pareiškėjas nepašalina skundo trūkumų. Tokiu atveju skundas laikomas nepaduotu ir grąžinamas pareiškėjui.

5. Kai Mokestinių ginčų komisijoje yra skirtingų pareiškėjų skundų, pateiktų dėl to paties atsakovo priimto to paties individualaus administracinio akto, veiksmų (neveikimo) Mokestinių ginčų komisija gali šių skundų nagrinėjimą sujungti į vieną bylą. Skundai gali būti sujungiami į vieną bylą iki bylos nagrinėjimo iš esmės pabaigos.

6. Kai skunde yra daugiau kaip vienas reikalavimas, Mokestinių ginčų komisija gali kai kuriuos reikalavimus išskirti į atskirą bylą (atskiras bylas).

13 straipsnis. Skundo atsiėmimas ar atsisakymas

1. Pareiškėjas turi teisę atsiimti skundą, iki jis bus priimtas nagrinėti. Jeigu pareiškėjas atsiima skundą, skundas laikomas nepaduotu ir grąžinamas jį padavusiam asmeniui (išskyrus atvejus, kai skundas paduotas elektroninių ryšių priemonėmis).

2. Pareiškėjas turi teisę atsisakyti skundo iki Mokestinių ginčų komisijos skundo nagrinėjimo posėdžio pabaigos. Mokestinių ginčų komisija gali nepriimti pareiškėjo skundo atsisakymo, jeigu tai prieštarauja įstatymui ar viešajam interesui arba pažeidžia kieno nors teises ar įstatymų saugomus interesus.

3. Pareiškėjas iki Mokestinių ginčų komisijos sprendimo priėmimo dėl skundo nagrinėjimo gali skundą patikslinti arba pakeisti skundo pagrindą.

14 straipsnis. Skundo nagrinėjimo terminai, sustabdymas

1. Mokestinių ginčų komisija turi išnagrinėti skundą ne vėliau kaip per du mėnesius nuo jo priėmimo dienos, jeigu įstatymai nenustatyta kitaip. Tais atvejais, kai reikalingas papildomas įrodymų vertinimas, sprendžiamas sudėtingas apmokestinimo klausimas arba nėra suformuota teismų praktika nagrinėjamu ginčo byloje klausimu, Mokestinių ginčų komisija turi

teisę skundo nagrinėjimą pratęsti papildomai vieną mėnesį. Apie termino pratęsimą ginčo šalys informuojamos raštu.

2. Mokestinių ginčų komisija turi teisę nustatyti terminus atskiriems skundo nagrinėjimo procesiniams veiksams atlikti, jei tokių terminų nėra nustatyta įstatymuose ar kituose teisės aktu.

3. Mokestinių ginčų komisija gali priimti sprendimą sustabdyti skundo ar jo dalies nagrinėjimą, jeigu:

1) miršta asmuo, kuris buvo bylos šalis, arba pasibaigia juridinis asmuo, jeigu ginčo teisinis santykis leidžia teisių perėmimą;

2) bylos šalis netenka veiksnio tam tikroje srityje;

3) Mokestinių ginčų komisija paskiria ekspertizę;

4) priimamas sprendimas visiškai ar iš dalies priklauso nuo tam tikro juridinio fakto buvimo ar nebuvimo ir tokio juridinę reikšmę turinčio fakto buvimas ar nebuvimas dar turi būti nustatytas teismo ar teisėsaugos institucijos arba užsienio valstybės įstaigos ar institucijos;

5) dėl ginčijamų sumų pradedamos dvigubo apmokestinimo ginčų sprendimo procedūros, numatytos Lietuvos Respublikos sudarytose ir taikomose dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartyse, Lietuvos Respublikos dvigubo apmokestinimo ginčų sprendimo įstatyme, Konvencijoje 90/436/EEB dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo koreguojant asocijuotų įmonių pelną arba Daugiašalėje konvencijoje, kuria įgyvendinamos su mokesčių sutartimis susijusios priemonės, skirtos keliui į mokesčių bazės eroziją ir pelno perkėlimą užkirsti, ratifikuotoje Lietuvos Respublikos įstatymu „Dėl Daugiašalės konvencijos, kuria įgyvendinamos su mokesčių sutartimis susijusios priemonės, skirtos užkirsti kelią mokesčių bazės erozijai ir pelno perkėlimui, ratifikavimo“;

6) pareiškėjas ir viešojo administravimo subjektas pradėjo susitarimo dėl mokestinių prievolių dydžio procedūrą pagal Mokesčių administravimo įstatymo 71 straipsnį;

7) Mokestinių ginčų komisija kreipiasi į kompetentingą Europos Sąjungos teisminę instituciją prašydama prejudicinio sprendimo dėl Europos Sąjungos teisės aktų aiškinimo ar galiojimo;

8) Mokestinių ginčų komisija kreipiasi į Lietuvos vyriausiąją administracinę teisimą su prašymu ištirti, ar norminis administracinis aktas (ar jo dalis) atitinka įstatymų ar Vyriausybės norminių teisės aktų nuostatas;

9) Mokestinių ginčų komisija įpareigoja bet kurią bylos šalį pateikti dokumentus, kurie gali būti reikšmingi sprendžiant ginčą.

4. Skundo nagrinėjimas sustabdomas:

1) šio straipsnio 3 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytais atvejais, iki paaiškės mirusio asmens ar pasibaigusio juridinio asmens teisių perėmėjas arba iki neveiksniam tam tikroje srityje asmeniui bus paskirtas atstovas pagal įstatymą;

2) šio straipsnio 3 dalies 3 punkte nurodytu atveju, – iki bus atlikta ekspertizė;

3) šio straipsnio 3 dalies 4 punkte nurodytu atveju, – iki Mokestinių ginčų komisija sužinos, kad minėtame punkte nurodytas subjektas priėmė sprendimą dėl juridinio fakto buvimo ar nebuvimo;

4) šio straipsnio 3 dalies 5 ir 6 punktuose nurodytais atvejais, – iki bus baigtos minėtuose punktuose nurodytos procedūros;

5) šio straipsnio 3 dalies 7 punkte nurodytu atveju, – iki bus gautas prejudicinis sprendimas;

6) šio straipsnio 3 dalies 8 punkte nurodytu atveju, – iki bus gauti šiame punkte nurodyti dokumentai.

5. Sustabdytus skundo nagrinėjimą, sustabdomi visi nepasibaigę procesinių veiksmų atlikimo terminai.

6. Pašalinus aplinkybes ar išnykus aplinkybėms, dėl kurių skundo nagrinėjimas buvo sustabdytas, proceso dalyvių prašymu ar Mokestinių ginčų komisijos iniciatyva Mokestinių ginčų komisija per vieną mėnesį priima sprendimą dėl skundo nagrinėjimo atnaujinimo.

15 straipsnis. Bylos šalys ir jų atstovai, kiti dalyviai

1. Bylos šalimis laikomi: pareiškėjas – skundą padavęs asmuo, viešojo administravimo subjektas, kurio individualūs administraciniai aktai ar šių aktų nepriėmimas skundžiami; tretieji suinteresuoti asmenys (tie, kurių teisėms ar pareigoms bylos sprendimas gali turėti įtakos).

2. Mokestinių ginčų komisija savo iniciatyva ar pagrįstu pareiškėjo arba viešojo administravimo subjekto prašymu turi teisę įtraukti trečiuosius suinteresuotus asmenis dalyvauti ginčo sprendimo procese. Mokestinių ginčų komisija, savo iniciatyva ar pagrįstu bylos šalies prašymu nustačiusi, kad ginčo sprendimas neturės poveikio įtraukto trečiojo suinteresuoto asmens teisėms ir pareigoms, pašalina jį iš ginčo nagrinėjimo proceso.

3. Nagrinėjant skundą Mokestinių ginčų komisijai, netinkamas viešojo administravimo subjektas gali būti pakeičiamas tinkamu viešojo administravimo subjektu tik su pareiškėjo sutikimu. Jeigu pareiškėjas nesutinka pakeisti viešojo administravimo subjekto, Mokestinių ginčų komisija bylą toliau nagrinėja iš esmės.

4. Ginčo nagrinėjimo procese, esant poreikiui, dalyvauja ir kiti asmenys: vertėjai, specialistai, ekspertai, liudytojai (toliau – kiti bylos dalyviai), kurie gali suteikti reikšmingos sprendžiant ginčą informacijos ar užtikrinti tinkamą ginčo nagrinėjimo procesą. Dėl jų dalyvavimo sprendimą priima Mokestinių ginčų komisija savo iniciatyva ar pagrįstu bylos šalies prašymu.

5. Bylos šalies įgaliotu atstovu Mokestinių ginčų komisijoje gali būti bet kuris asmuo, kurio įgaliojimai įforminti teisės aktų nustatyta tvarka.

16 straipsnis. Bylos šalių teisės ir pareigos

1. Bylos šalių procesinės teisės yra lygios. Šiame įstatyme gali būti nustatyti atskirų bylos šalių procesinių teisių ypatumai. Bylos šalys turi teisę pareikšti nušalinimus ir prašymus, teikti įrodymus, dalyvauti tiriant įrodymus, užduoti klausimų kitoms bylos šalims, liudytojams, specialistams, ekspertams, duoti paaiškinimus, pateikti savo argumentus ir samprotavimus, prieštarauti kitų bylos šalių prašymams, argumentams ir samprotavimams, gauti Mokestinių ginčų komisijos sprendimus, juos apskųsti ir naudotis kitomis šio įstatymo suteiktomis teisėmis.

2. Bylos šalys ar kiti bylos dalyviai turi teisę Mokestinių ginčų komisijoje susipažinti su bylos medžiagos dokumentais, Mokestinių ginčų komisijos leidimu gauti mokamas jų kopijas (skaitmenines kopijas) bei išrašus. Mokestinių ginčų komisija savo iniciatyva arba bylos šalies, pateikusios bylos medžiagos dokumentus, prašymu gali neleisti susipažinti su šiais dokumentais ir neteikti jų kopijų (skaitmeninių kopijų) nuorašų bei išrašų kitoms byloms šalims ar kitiems bylos dalyviams, *mutatis mutandis* taikydama Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 49 straipsnio 2 dalies nuostatas. Mokesčio už bylos medžiagos dokumentų kopijas dydį ir mokėjimo tvarką nustato Mokestinių ginčų komisija.

3. Bylos šalys privalo savo procesinėmis teisėmis naudotis sąžiningai ir jomis nepiktnaudžiauti, tinkamai vykdyti savo pareigas, aktyviai domėtis bylos nagrinėjimo eiga, rūpestingai ir laiku pateikti įrodymus bei argumentus, kuriais grindžia savo reikalavimus ar atsikirtimus.

17 straipsnis. Mokestinių ginčų komisijos teisės

1. Mokestinių ginčų komisija vykdydama pavestas funkcijas turi teisę:

1) reikalauti iš mokesčių administratoriaus ar kitų asmenų nedelsiant pateikti informaciją apie mokesčių mokėtoją, paaiškinimus, ir kitus dokumentus, būtinus savo funkcijoms atlikti, įstatymų nustatyta tvarka susipažinti su valstybės, tarnybos ar komercinės paslaptį sudarančiais dokumentais;

2) kreiptis į Lietuvos vyriausiąją administracinę teisimą su prašymu ištirti, ar norminis administracinis aktas (ar jo dalis) atitinka įstatymų ar Vyriausybės norminių teisės aktų nuostatas;

3) kreiptis į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą su prašymu priimti prejudicinį sprendimą;

4) teikti pasiūlymus dėl mokesčių įstatymų ir kitų mokesčių teisės aktų tobulinimo;

5) bendradarbiauti su Lietuvos Respublikos ir užsienio valstybių institucijomis bei įstaigomis savo veiklos klausimais, sudaryti sutartis ir susitarimus;

6) pasitelkti ekspertus ir kitus specialistus, turinčius atitinkamą pasirengimą ir galinčius pateikti išvadas ginčijamu klausimu;

7) nagrinėjant mokestinius ginčus priimti ginčo šalims privalomus vykdyti sprendimus.

2. Mokestinių ginčų komisija gali įpareigoti bylos šalis per nurodytą terminą, kuris negali būti trumpesnis kaip 7 dienos, pateikti su ginču susijusius įrodymus ir (ar) papildomus rašytinius paaiškinimus.

3. Mokestinių ginčų komisija turi teisę iš kitų valstybės ir (ar) savivaldybių institucijų bei kitų asmenų gauti reikalingus dokumentus, paaiškinimus, išvadas ar informaciją, susijusius su jos kompetencijai priskirtų klausimų nagrinėjimu. Nurodyta medžiaga turi būti pateikta per Mokestinių ginčų komisijos nustatytą terminą, kuris negali būti trumpesnis kaip 14 dienų nuo Mokestinių ginčų komisijos reikalavimo gavimo dienos.

4. Mokestinių ginčų komisijos sprendimu gali būti paskiriamas ekspertas arba pavedama ekspertizės įstaigai atlikti ekspertizę. Šiuo atveju *mutatis mutandis* taikomos Administracinių bylų teisenos įstatymo 61 ir 62 straipsnių bei Lietuvos Respublikos teismo ekspertizės įstatymo nuostatos. Paskirtai ekspertizei apmokėti *mutatis mutandis* taikomos Administracinių bylų teisenos įstatymo 39 straipsnio 2–7 dalys.

5. Mokestinių ginčų komisija turi ir kitas šiame ir kituose įstatymuose nurodytas teises.

18 straipsnis. Mokestinių ginčų komisijos nario ir kitų asmenų nusišalinimas

1. Mokestinių ginčų komisijos pirmininkas ar kitas narys negali dalyvauti nagrinėjant ginčą (privalo nedelsiant nusišalinti arba būti nušalintas) esant nors vienai iš šių aplinkybių:

1) jei jis yra ginčo šaliai artimas asmuo, kaip tai apibrėžia Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymas;

2) jeigu jis arba jam artimi asmenys yra tiesiogiai ar netiesiogiai suinteresuoti ginčo baigtimi;

3) jeigu yra kitokių aplinkybių, kurios kelia abejonių dėl jo nešališkumo.

2. Specialistas, ekspertas, vertėjas ir posėdžio sekretorius negali dalyvauti nagrinėjant bylą (privalo nedelsiant nusišalinti arba būti nušalintas), jei yra šio straipsnio 1 dalyje nurodyti pagrindai. Faktas, kad specialistas, ekspertas, vertėjas ar posėdžio sekretorius dalyvavo anksčiau nagrinėjant bylą kaip specialistas, ekspertas, vertėjas ar posėdžio sekretorius, nėra pagrindas jį nušalinti.

3. Mokestinių ginčų komisijos narių ir ginčo šalių prašymai dėl nušalinimo sprendžiami nedelsiant.

19 straipsnis. Skundo nagrinėjimas Mokestinių ginčų komisijoje

1. Skundai Mokestinių ginčų komisijoje įprastai nagrinėjami žodinio proceso tvarka.

2. Mokestinių ginčų komisijos posėdžiui vadovauja Mokestinių ginčų komisijos pirmininkas ar jo paskirtas kitas narys (toliau – posėdžio pirmininkas). Posėdis laikomas teisėtu, jeigu jame dalyvauja ne mažiau kaip trys nariai.

3. Ginčo šalių neatvykimas į posėdį, be svarbios priežasties arba apie tai neinformavus, nėra kliūtis nagrinėti skundą Mokestinių ginčų komisijoje ir priimti sprendimą.

4. Ginčo šalių, jų atstovų, kitų į posėdį kviečiamų asmenų dalyvavimas Mokestinių ginčų komisijos posėdžiuose gali būti užtikrinamas naudojant informacines ir elektroninių ryšių priemones. Mokestinių ginčų komisijos pirmininko nustatyta tvarka naudojant šias priemones turi būti užtikrintas patikimas ginčo šalių, jų atstovų, kitų ginčo dalyvio tapatybės nustatymas ir objektyvumas šiems asmenims pateikiant paaiškinimus, klausimus bei prašymus.

5. Mokestinių ginčų komisija turi išnagrinėti skundą ne vėliau kaip per du mėnesius nuo jo gavimo dienos. Tais atvejais, kai reikalingas papildomas įrodymų vertinimas, sprendžiamas sudėtingas apmokestinimo klausimas arba nėra suformuota teismų praktika nagrinėjamu ginčo byloje klausimu, Mokestinių ginčų komisija turi teisę skundo nagrinėjimą pratęsti papildomai iki vieno mėnesio. Apie termino pratęsimą ginčo šalys informuojamos raštu.

20 straipsnis. Mokestinių ginčų komisijos sprendimo priėmimas ir įforminimas

1. Mokestinių ginčų komisijos sprendimai priimami Mokestinių ginčų komisijos posėdyje dalyvaujančių komisijos narių balsų dauguma. Priimant sprendimą dalyvauja Mokestinių ginčų komisijos nariai, kurie nagrinėjo mokestinį ginčą Mokestinių ginčų komisijos posėdyje, o ginčo šalys nedalyvauja. Kiekvienas Komisijos narys turi po vieną balsą. Mokestinių ginčų komisijos nariai privalo balsuoti dėl sprendimo, o nario balso teisė negali būti perduota. Jei dėl priimamo sprendimo Mokestinių ginčų komisijos narių balsai pasiskirsto po lygiai, priimamas tas sprendimas, už kurį balsavo posėdžio pirmininkas. Mokestinių ginčų komisijos narių balsus suskaičiuoja ir rezultatus paskelbia posėdžio pirmininkas.

2. Mokestinių ginčų komisijos narys, nesutinkantis su priimtu Mokestinių ginčų komisijos sprendimu, turi teisę raštu išdėstyti atskirąją nuomonę. Atskiroji nuomonė bylos šalims ir kitiems bylos dalyviams nesiunčiama, bet pridedama prie bylos.

3. Mokestinių ginčų komisijos sprendime įrašomi: sprendimo priėmimo vieta ir data; Mokestinių ginčų komisijos pavadinimas ir sudėtis; posėdyje dalyvavusių bylos šalių, jų atstovų vardai ir pavardės, pavadinimai; skundo (prašymo) turinys; nustatytos aplinkybės, jų teisinis įvertinimas; priimto sprendimo esmė ir motyvai; sprendimo apskundimo tvarka ir terminas. Mokestinių ginčų komisijos sprendimą pasirašo jį priėmę Mokestinių ginčų komisijos nariai. Mokestinių ginčų komisijos narių laikinojo nedarbingumo ar atostogų atvejais sprendimą pasirašo ne mažiau kaip trys Mokestinių ginčų komisijos nariai, kurie dalyvavo priimant sprendimą.

4. Įsiteisėję Mokestinių ginčų komisijos sprendimai, kuriais išnagrinėjami skundai, skelbiami Mokestinių ginčų komisijos interneto svetainėje šios komisijos pirmininko nustatyta tvarka. Mokestinių ginčų komisija, skelbdama šioje dalyje nurodytus sprendimus, neskelbia fizinio asmens kodo, gyvenamosios ar buvimo vietos adreso, duomenų, susijusių su asmens tapatybę patvirtinančiu dokumentu, telefono numerio, elektroninio pašto adreso ir kitų kontaktinių duomenų, taip pat gimimo datos bei vietos, šeiminės padėties, darbovietės ir einamų pareigų, transporto priemonės valstybinio numerio, kredito įstaigos sąskaitos numerio, unikalaus nekilnojamojo ar kito registruotino turto numerio, šio turto buvimo vietos tikslaus adreso ir specialių kategorijų asmens duomenų.

5. Kol Mokestinių ginčų komisijos priimtas sprendimas nėra įvykdytas, Mokestinių ginčų komisija gali savo iniciatyva ar bylos šalių prašymu ištaisyti sprendime rastus rašymo apsirikimus ar aiškias aritmetines klaidas. Taisymų klausimas išsprendžiamas priimant atskirą Mokestinių ginčų komisijos sprendimą, nedalyvaujant bylos šalims ir kitiems bylos dalyviams.

21 straipsnis. Mokestinių ginčų komisijos priimamų sprendimų rūšys

1. Mokestinių ginčų komisija, išnagrinėjusi skundą, priima vieną iš šių sprendimų:

- 1) patenkinti arba iš dalies patenkinti skundą (prašymą);
- 2) atmesti skundą (prašymą) kaip nepagrįstą;
- 3) panaikinti skundžiamą individualų administracinį aktą ar jo dalį;
- 4) panaikinti skundžiamą individualų administracinį aktą ar jo dalį ir įpareigoti mokesčių administratorių per Mokestinių ginčų komisijos nustatytą laiką priimti naują individualų administracinį aktą;

5) pakeisti skundžiamą individualų administracinį aktą;

6) įpareigoti įvykdyti Mokestinių ginčų komisijos sprendime nurodytą pavedimą.

2. Mokestinių ginčų komisija priima sprendimą atsisakyti priimti skundą arba skundo nagrinėjimą nutraukti, jeigu yra bent vienas iš šių pagrindų:

- 1) pareiškėjas atsisakė skundo;
- 2) pareiškėjas ir atsakovas pasirašo Mokesčių administravimo įstatymo 71 straipsnyje nurodytą susitarimą;
- 3) mirus fiziniam asmeniui ar likvidavus juridinį asmenį, kuris buvo pareiškėjas, ginčo teisinis santykis neleidžia perimti pareiškėjo teisių;
- 4) skundo nagrinėjimas nepriskirtinas Mokestinių ginčų komisijos kompetencijai;
- 5) yra įsiteisėjęs Mokestinių ginčų komisijos ar teismo sprendimas, priimtas dėl ginčo tarp tų pačių šalių, dėl to paties dalyko ir tuo pačiu pagrindu, arba ginčo nagrinėjimas nutrauktas;

6) paaiškėja, kad skundas buvo priimtas praleidus nustatytus jo padavimo terminus, o pareiškėjas neprašė termino atnaujinti arba toks prašymas buvo atmestas.

3. Mokestinių ginčų komisija priima sprendimą skundą palikti nenagrinėtą, jeigu:

- 1) skundą padavė neveiksnus tam tikroje srityje asmuo;
- 2) skundą pareiškėjo vardu padavė neįgaliotas asmuo;
- 3) yra pateiktas skundas Mokestinių ginčų komisijai ar teismui dėl ginčo tarp tų pačių šalių, dėl to paties dalyko ir tuo pačiu pagrindu;

4) paaiškėja, kad skundas neatitinka jo turiniui keliamų reikalavimų, jeigu pareiškėjas per Mokestinių ginčų komisijos nustatytą terminą šių trūkumų nepašalina.

4. Skundo nagrinėjimą nutraukus, vėl kreiptis į Mokestinių ginčų komisiją dėl ginčo tarp tų pačių šalių, dėl to paties dalyko ir tuo pačiu pagrindu neleidžiama.

5. Pašalinus sąlygas, kurios buvo pagrindas palikti skundą nenagrinėtą, suinteresuotas asmuo turi teisę vėl kreiptis į Mokestinių ginčų komisiją su skundu šio įstatymo nustatyta tvarka.

6. Šiame straipsnyje nurodyti ir kiti pagal šį įstatymą priimti Mokestinių ginčų komisijos sprendimai kitą darbo dieną nuo jų priėmimo išsiunčiami bylos šalims.

22 straipsnis. Mokestinių ginčų komisijos sprendimų apskundimas ir įsiteisėjimas

1. Mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos sprendimu turi teisę jį apskųsti teismui Administracinių bylų teisenos įstatyme nustatyta tvarka.

2. Apskųsti Mokestinių ginčų komisijos sprendimą dėl mokestinio ginčo taip pat turi teisę mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas.

3. Teismui neapskustas Mokestinių ginčų komisijos sprendimas įsiteisėja pasibaigus jo apskundimo terminui.

4. Teismui apskustas Mokestinių ginčų komisijos sprendimas, jeigu jis nėra panaikintas pirmosios instancijos teismo, įsiteisėja pasibaigus pirmosios instancijos teismo sprendimo apskundimo terminui ir jo neapskundus apeliacine tvarka. Apskundus pirmosios instancijos teismo sprendimą apeliacine tvarka, Mokestinių ginčų komisijos sprendimas įsiteisėja, jeigu jis nėra panaikintas apeliacinio teismo apeliacine tvarka išnagrinėjus bylą.

23 straipsnis. Mokestinių ginčų komisijos sprendimo vykdymas

1. Mokestinių ginčų komisijos įsiteisėjusį sprendimą privalo vykdyti bylos šalys.

2. Įsiteisėjusio Mokestinių ginčų komisijos sprendimo patvirtinta kopija su žyma „Įsiteisėjęs“ per 5 darbo dienas elektroniniu paštu arba paštu išsiunčiama bylos šalims.

3. Įsiteisėjęs Mokestinių ginčų komisijos sprendimas, taip pat Mokestinių ginčų komisijos sprendimas nutraukti bylą pareiškėjui ir atsakovui pasirašius taikų susitarimą pagal Mokesčių administravimo įstatymo 71 straipsnį turi būti įvykdytas per 20 darbo dienų nuo įsiteisėjusio sprendimo kopijos gavimo dienos arba per kitą Mokestinių ginčų komisijos nurodytą terminą.

4. Neįvykdžius įsiteisėjusio Mokestinių ginčų komisijos sprendimo per šio straipsnio 3 dalyje nurodytą terminą, sprendimas vykdomas mokesčių įstatymų ir Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.

24 straipsnis. Bylos proceso atnaujinimas

1. Bylos, baigtos įsiteisėjusiu ir teismui neapskustu Mokestinių ginčų komisijos sprendimu, procesas gali būti atnaujintas, kai:

1) naujai paaiškėja esminių ginčo aplinkybių, kurios nebuvo ir negalėjo būti žinomos pareiškėjui ginčo nagrinėjimo metu;

2) įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu nustatyti melagingi liudytojo parodymai, melaginga eksperto išvada, melagingas ar žinomai neteisingas vertimas, dokumentų arba daiktinių įrodymų suklastojimas ir dėl to buvo priimtas neteisėtas arba nepagrįstas sprendimas;

3) įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu nustatytos nusikalstamos asmenų veikos padarytos nagrinėjant ginčą;

4) panaikinamas kaip neteisėtas ar nepagrįstas teismo sprendimas ar nuosprendis, kuris buvo pagrindas priimti skundžiamą sprendimą;

5) pareiškėjas buvo neveiksnius tam tikroje srityje ir nebuvo atstovaujamas atstovo pagal įstatymą;

6) mokestinį ginčą išnagrinėjo Mokestinių ginčų komisija, kurios sudėtis neatitiko šio įstatymo reikalavimų;

7) pateikiami akivaizdūs įrodymai, kad padarytas esminis materialiosios teisės normų pažeidimas jas taikant, galėjęs turėti įtakos priimti neteisėtą Mokestinių ginčų komisijos sprendimą;

8) panaikinamas kaip neteisėtas teisės aktas, kuriuo remiantis buvo priimtas skundžiamas sprendimas;

9) būtina užtikrinti vienodą ginčų nagrinėjimo praktiką.

2. Prašymą dėl bylos proceso atnaujinimo turi teisę paduoti pareiškėjas.

3. Prašymas dėl bylos proceso atnaujinimo Mokestinių ginčų komisijai gali būti paduodamas per 3 mėnesius nuo tos dienos, kai pareiškėjas sužinojo arba turėjo sužinoti apie aplinkybes, kurios yra proceso atnaujinimo pagrindas. Pareiškėjui, praleidusiam prašymo dėl bylos proceso atnaujinimo padavimo terminą dėl svarbių priežasčių, praleistas terminas gali būti atnaujintas, jeigu prašymas dėl termino atnaujinimo paduotas ne vėliau kaip praėjus vieniems metams nuo Mokestinių ginčų komisijos sprendimo įsiteisėjimo dienos. Prašymas dėl bylos proceso atnaujinimo negali būti paduodamas, jeigu nuo sprendimo įsiteisėjimo praėjo daugiau kaip penkeri metai.

4. Prašymas dėl bylos proceso atnaujinimo turi atitikti šiame įstatyme nurodytus skundo formai ir turiniui keliamus reikalavimus, taip pat šiame prašyme nurodomi: bylos proceso atnaujinimo pagrindas, motyvai ir aplinkybės, kuriomis grindžiamas terminų skaičiavimas. Prie prašymo dėl bylos proceso atnaujinimo turi būti pridedami bylos proceso atnaujinimo pagrindo buvimą pagrindžiantys įrodymai.

5. Mokestinių ginčų komisija, išnagrinėjusi prašymą dėl bylos proceso atnaujinimo, priima vieną iš šių sprendimų:

1) atsisakyti atnaujinti bylos procesą, kai yra praleistas šio įstatymo nustatytas prašymo dėl bylos proceso atnaujinimo padavimo terminas ir pareiškėjas neprašo jo atnaujinti ar tokį prašymą Mokestinių ginčų komisija atmeta arba kai prašymas nepagrįstas šio straipsnio 1 dalyje nurodytais bylos proceso atnaujinimo pagrindais;

2) atnaujinti bylos procesą, jeigu prašymas dėl bylos proceso atnaujinimo paduotas nepraleidus šiame įstatyme nustatyto prašymo padavimo termino arba tokį terminą Mokestinių ginčų komisija atnaujina ir jis yra pagrįstas šio straipsnio 1 dalyje nurodytais bylos proceso atnaujinimo pagrindais.

6. Atnaujinus bylos nagrinėjimo procesą, skundas nagrinėjamas iš naujo pagal šiame įstatyme nustatytas taisykles.

7. Mokestinių ginčų komisijai priėmus naują sprendimą, ankstesnis sprendimas panaikinamas.

8. Prašymo dėl bylos proceso atnaujinimo padavimas, taip pat Mokestinių ginčų komisijos sprendimas atnaujinti procesą nesustabdo Mokestinių ginčų komisijos sprendimo, dėl kurio prašoma atnaujinti procesą, vykdymo.

9. Mokestinių ginčų komisija, gavusi prašymą dėl bylos proceso atnaujinimo, turi teisę sustabdyti sprendimo, dėl kurio prašoma atnaujinti procesą, vykdymą, iki bus išnagrinėtas šis prašymas ar, atnaujinus bylos procesą, iki bus išnagrinėtas skundas.

25 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2026 m. ... d.

2. Vyriausybė, finansų ministras, teisingumo ministras ir Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės pirmininkas iki 2026 m. ... d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

3. Kituose teisės aktuose vartojama sąvoka Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės atitinka sąvoką Mokestinių ginčų komisija.

4. Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės nariai, paskirti iki šio įstatymo įsigaliojimo, eina pareigas iki kadencijos pabaigos ir laikomi Mokestinių ginčų komisijos nariais arba iki jie paskiriami kitai kadencijai, arba iki paskiriami nauji nariai.

5. Jei iki šio įstatymo įsigaliojimo paskirtas Mokestinių ginčų komisijos narys atleidžiamas iš pareigų nepasibaigus paskyrimo terminui naujasis Mokestinių ginčų komisijos narys skiriamas naujai kadencijai.

6. Skundai, įteikti pašto paslaugos teikėjui arba išsiųsti elektroninių ryšių priemonėmis iki šio įstatymo įsigaliojimo, nagrinėjami iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusia tvarka.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės 188733245, Tiltu g. 17, LT-01101 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl mokestinių ginčų sąrašo plėtimo tikslingumo ir galimybių
Dokumento registracijos data ir numeris	2025-08-19 Nr. 5-2025/427
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2025-08-20 Nr. D7-8017
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Vilma Vildžiūnaitė, Komisijos pirmininkė
Sertifikatas išduotas	VILMA VILDŽIŪNAITĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2025-08-19 16:19:50 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-X-L
Laiko žymoje nurodytas laikas	2025-08-19 16:20:10 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2022-04-21 18:18:50 – 2027-04-20 23:59:59
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Saida Mačianskaitė, Vyriausiasis specialistas finansų, dokumentų valdymui ir veiklos organizavimui
Sertifikatas išduotas	SAIDA MAČIANSKAITĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2025-08-19 16:22:08 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	–
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2024-07-24 17:42:22 – 2029-07-23 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Gauto dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA-2, VI Registru Centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, į.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2025-05-16 11:31:08 iki 2028-05-15 11:31:08
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	5
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DBSIS, versija 3.5.84.3
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2025-08-25 11:11:40)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2025-08-25 11:11:41 DBSIS